

Izjava ob 4. juniju.

Stane mesečno Din 25.—; za mesečno Din 40.— neobvezno.

Oglas po tarifi.

Uredništvo:

Ljubljana, Knašova ulica št. 5/L
Telefon št. 3072 in 3064, ponoči tudi št. 3034.

Rekopial se ne vračajo.

JUTRO

Dnevnik za gospodarstvo, prosveto in politiko

Upravišče: Ljubljana, Prešernov
ulica št. 54. — Telefon št. 2036.Izdatnik: Ljubljana, Prešernov
ulica št. 4. — Telefon št. 2497.Podružnici: Maribor, Aleksandrova
št. 13 — Celje, Aleksandrova cesta

Račun pri poštnem čeku, zavezu: Ljubljana št. 11.423 — Praha čisto 78.180, Wien, Nr. 105.241.

Ljubljana, 26. junija.

V popolnem nepoznavanju položaja, ki ga je ustvaril umor v skupščini in brez najprimitivnejšega takta, ki zahteva takojšnje demisijske ukrepe, je glasilo SLS najprej licemersko ugotovilo, da ni več krščenstva v našem javnem življenju ter takoj nato vehementno napadlo opozicijo, pripisujuč njej in njenim krvavim žrtvam krivdo na nezasišnem zločinu.

To slepo ocenjevanje položaja in napadi na opozicijo, dokazujejo, da je SLS tako zelo navezana na radikale in odvisna od njih, da ne sme niti v tako odločilnem trenutku imeti svojega lastnega mnenja; še bolj verjetno pa je, da se klerikalci boje opustiti svoje mesto v vladi, ki se jim je izkazalo tako dobičkanosno za hipne strankarske interese in ki so se dokopali do njega s popolno zatajitvijo svojega programa.

Zato so se z vso silo vrgli v obrambo svojega vladnega položaja in »Slovenčev« pisanje je tako podlo, da skoraj prekaša pisanje »Jedinstva«, iz katerega je Račić črpal pogum za svoje grozovito dejanje. Ker pa je težko dobiti argumente, ki bi dokazali, da morilec ni izšel iz vladne večine in da ni bil tovariš naših klerikalcev, rote vso javnost, da je v nevarnosti država in nje ugled, ako se odstrani vlada, ki je privela državo na rob propada.

Država ni v nevarnosti, ker je položaj v rokah tistih, ki so jo gradili in so si svesti njene vrednote. V ostalem je na delu že deseto leto toliko pozitivnih in zdravih narodnih sil, da je državna ideja med našim narodom globoko usidrana. Neumestna so opozorjanja s strani tistih, ki so ovirali delo na gradnji države in ki so delovali ves čas v nasprotnem smislu. Ako grozi državi kakšna nevarnost, ji grozi samo od te klike, ki je slepa in gluha za zahteve in težnje časa in ki niso poznati drugih interesov kakor svoje osebne in strankarske.

Naravnost nečuvstvo pa je, da se sklicuje Koroščevo glasilo na ugled države v inozemstvu, ko hoče dokazati potrebo nadaljnje obstoja sedanje vlade. Ta klerikalna logika je tem bolj čudna, ko vendar inozemstvo ve, da je morilec Račić član večine iste vlade, ki ji pripada dr. Korošec. Dalje svet tudi ve, da je prišlo do sramotnega čina, ki je za nedogledno dobičkanost naš ugled v inozemstvu, ravno pod vlado, v kateri je dr. Korošec fungiral kot najvišji čuvár reda. Inozemstvo se nasprotno čudi, kako da pri nas vlada niti po tem zločinu ne demisionira, kar je zopet v škodo našemu ugledu.

Še več. V istih dnevih, ko je naš prijatelj Jules Sauerwein pričeval v francoskih listih simpatične članke o Jugoslaviji je Koroščev tovariš z morilskim revolverjem krvavo demantiral kraljeve besede o redu in napredku pri nas. Ta demanti je strašno desavuiral i kralja i Sauerweina in težko se bo odslej našel še kdo, ki bi v evropski javnosti zastavil svoje pero v našo korist.

Ugled naše države je padel najgloblje v Gospodovem letu 1928., ko je bil notranji minister dr. Anton Korošec; zato zahteva isti ugled, da izgine v ozadje vlada, katere član je ta nespodobni minister in iz katere večine je izšel morilec Račić. »Slovenčev« ogabni napadi imajo le namen utrditi stališče vlade, ki se je tako silno onemogočila, kakor nobena izmed dosedanjih.

Iz klerikalnih hujškarjev in iz obupnega napora obdržati se na vladi, pa se vidi tudi to, da smatrajo klerikalci za največjo dobrobo biti v vladi. Jasno je, da z njihovim padcem propadejo vsi načrti, ki so jih bili napravili; da bo moral prenehati teror, ki so ga bili uvedli v Sloveniji in da je pred durmi čas, ko bo treba popraviti vse krivice in vse zlo, ki so ga povzročili v Sloveniji ti strankarski zagriženci.

Samo za to gre klerikalcem. Interes države in pravi interes naših pokrajini so jim deseta briga. Zato gledajo na sedanji usodni zgodovinski trenutek kakor na običajno strankarsko-politično borbo. Ne morejo in ne morejo razumeti, da gre za močnejši naroden pokret, ki ga ni mogoče zaježiti. Oni edini med Hrvatji, prečanskimi Srbi in Slovenci se upirajo zdravi ureditvi državnega življenja, ki bi prinesla zadovoljstvo med vse prebivalstvo države.

Sodila jih bo zgodovina, sodila pa tudi volilci.

Proglas demokratske stranke

Beograd, 26. junija. p. Vodstvo demokratske stranke namerava izdati poseben proglas na volilce, v katerem hoče opisati zločin in običajno strankarsko-politično borbo. Ne morejo in ne morejo razumeti, da gre za močnejši naroden pokret, ki ga ni mogoče zaježiti. Oni edini med Hrvatji, prečanskimi Srbi in Slovenci se upirajo zdravi ureditvi državnega življenja, ki bi prinesla zadovoljstvo med vse prebivalstvo države.

Sodila jih bo zgodovina, sodila pa tudi volilci.

Okrvavljena Narodna skupščina se mora raziti

Svetozar Pribičević o stališču KDK

Tendenciozno tolmačenje sklepov KDK in izjav njenih voditeljev. — Vladinovi ne pojmujejo resnosti situacije. — Prvi pogoj za obnovo in ozdravljenje so svobodne volitve

Beograd, 26. junija. Č. Danes popoldne je Svetozar Pribičević sprejel novinarje ter jim med drugim izjavil:

Smatral sem za svojo dolžnost, da sem po svojem povratku iz Zagreba poročal kralju o razpoloženju, ki sem ga videl v Zagrebu, in o razmerah, ki sem jih našel na Hrvaškem. Videl sem razpoloženje in odločnost kralja, da se današnja težka situacija reši, in razumim se, da smo tudi mi predstavniki KDK izjavili svojo pripravljenost, da pri tem sodelujemo. To je vse, kar vam lahko rečem o svoji današnji avdijenci, ki je bila dogovorjena že pred mojim odhodom v Zagreb.

»Ker ste se tako lepo zbrali, smatram za potrebno naglasiti, da so današnji komentarji v listih o mojih izjavah, zelo netočni. V političnih krogih tolmačijo moje izjave tako, kakor da sem dal izjavo želji, da se odstrani vlada, razpusti parlament in izvrši revizija ustave, a mi iz KDK, da se bomo šele nato opredelili. Istočasno pa tolmačijo moje izjave v Beogradu tako, kakor da bi volitve za novo Narodno skupščino morale biti volitve v ustavotvorno skupščino. Mi stojimo na stališču, da se sedanjo skupščino ne more delati. To izključuje tolmačenje, da bi morale biti nove volitve volitve v ustavotvorno skupščino. Saj bi bilo v ta namen potrebno delo s sedanjo Narodno skupščino vsaj dotle, da bi se pripravila revizija ustave. Baš zato je potrebna nova Narodna skupščina, da bo pripravila revizijo ustave v atmosferi, ki bo vsakomur mirnejša od sedanje. Mi izključujemo delo s sedanjo Narodno skupščino, izključujemo pa tudi možnost takojšnjih volitev v ustavotvorno skupščino. Iz tega stališča nastaja potreba volitev v navadno skupščino.

Pri tej priliki moram še posebej opozoriti na to, da se v enem delu tiska vodi kampanja v tem pravcu, kakor da jaz zaostrem odnosje in kakor da bi bilo vse lepo in dobro, če bi jaz izginil. Spominjam se, da so tako govorili nekdanji v Avstro-Ogrski in zelo sem iznenađen, da so tudi v naši državi krogi, ki tako govorijo. Ti krogi pravijo da bi moral jaz molčati in samo molčati. To pomeni z drugimi besedami: Radič kot ranjenec ne more govoriti, a jaz kot drugi šef KDK ne smem govoriti. Potemtakem bi smeli govoriti torej samo predstavniki današnjega režima, da javnosti sugerirajo svoje ideje, zlasti to idejo, da je potrebno delati tako, kakor da se ni ničesar zgodilo. Odtod je tudi nastala ideja, da se nadaljuje s sedanjo skupščino in da se predvsem ratificirajo nettunske konvencije.

Toda to, kar govorim jaz, ni le izraz mojega individualnega pojmovanja. Tu sem jaz samo odmev onih razpoloženj in pojmovanj, ki so danes splošna v hrvaških in prečanskih kraljih. Tam vsakdo govori tako, kakor jaz, samo velika večina še mnogo otreje nego jaz. Sedaj je govor samo o tem, kaj je treba storiti, da se odnosi ublažijo in razburjeni duhovi pomirijo. Ako se v javnosti lansirajo take vesti, da se bo sklicala Narodna skupščina radi nettunskih konvencij, potem je to samo prilivanje olja na ogenj.

Smatram za svojo patriotsko dolžnost, da opozorim na to vso srbsko javnost. Radi prečanske javnosti mi ni treba spregovoriti niti ene besede. Tam so besede odvisne, tam so potrebna dejanja. Govorim radi srbske javnosti, ki ne pozna tamošnjih razmer in ki je spravljena z raznimi bajkami in pripovedkami v zmožo, kakor da je tam preko Save vse v najlepšem redu in da sem samo jaz oni, ki ta red kvarim. Javnost v Srbiji bi morala vedeti, da je tam preko globoka kriza, ki se lahko imenuje kriza edinstva in da je to danes najvažnejši problem, važnejši od vseh konvencij in posojil, kako bi se rešilo to edinstvo. Tega ni mogoče doseči z malimi navadnimi drobnimi parlamentarnimi sredstvi, spletkami in intrigami, za to je potreben preokret duhov v Srbiji in globlje pojmovanje dogodkov, ki so nastopili. Vsakdo izmed nas ima sedaj svoj del zgodovinske dolžnosti.

Povodom novinskih vesti, da se v vladi dela na to, da bi se sedanja vladna kombinacija razširila na KDK in da bi bila to delovna vlada s sedanjo Narodno skupščino, rečem samo to, da je to najboljši argument, kako prav imam, ako trdim, da politični faktorji v Beogradu ne pojmujejo globine krize, ki je nastopila. Čim se je taka misel mogla pojaviti po vsem tem, kar se je dogodilo, je jasno, da ta vlada ne pojmuje situacije. To je predlog, to je ideja na-

vadnih malih partizanov, ki še sedaj, po teh usodnih dogodkih nočejo uvideti, da je to nemogoče. Zamislite si samo to, da mora prva prihodnja seja Narodne skupščine pričeti z verifikacijo zapisnika zadnje seje. Kako bo s to verifikacijo? To znači, oživilo ponovno vse to, kar se je dogodilo in tako oživilo vreči ponovno v javno debato. To znači ponovno razburjati duhove in razpaliti strasti. Jasno je, da to ni samo moje stališče. Vprašajte kogarkoli iz prečanskih krajev, ki ne sodeluje aktivno v politiki, a želi ureditve naših razmer, tudi on vam bo odgovoril, da je najmanj, kar se mora zgoditi, čim prejji razpust Narodne skupščine in razpis novih svobodnih volitev.

»Pod čigavim predsedstvom naj bi bila volilna vlada?« so se zanimali novinarji.

»Pod predsedstvom kogarkoli,« je odgovoril Pribičević: »mi zahtevamo le garancije, da bodo volitve svobodne.«

»Kaj mislite o izstopu demokratov in radikalov v prečanskih kraljih iz svojih strank in prestopu v KDK?«

»To je le nov dokaz, kako razpoloženje vlade v prečanskih kraljih.«

»Govore, da dobimo vlado novih osebnosti.«

»Tega ne vem. Nisem toliko posvečen v razplet situacije. Mislim, da bo ta moja izjava služila v pomirjenje. Gre mi za to, da bo javnost v Srbiji točno obveščena, da nam ne bi mogli očitati, da nismo pravočasno opozorili na to.«

»Kaj nam lahko konkretnega izjavite o volitvah?«

»To je stvar faktorjev, ki odločajo o situaciji. Mi sploh nismo stališča nikakih ultimativnih zahtev. Mi samo povemo, kakšna je situacija in kako se pojavlja v narodu. Dovolj je čestitih elementov, ki bi želeli, da se s strani Beograda ne stori ničesar, da bi potem bili vsi faktorji na Hrvaškem in v prečanskih kraljih primorani, da se odločijo za radikalnejše mere.«

S tem je bil razgovor med Pribičevićem in novinarji zaključen. Pribičević je nato odšel v ministrsko sobo Narodne skupščine, kjer ga je pričakoval preiskovalni sodnik g. Milutinović, ki ga je nato zasljal o krvavih dogodkih v skupščini. Po zaslišanju je odšel Pribičević ob 6. zvečer v bolnico, kjer je posetil Stepana Radića in ostal pri njem nad eno uro.

Obupne intrige proti Pribičeviću

Beograd, 26. junja. p. Čimbolj se bliža kriza vlade: tem večja nervoznost se polasča vladnih krogov, zlasti onih iz ožje okolice Velje Vukičevića, ki se zavedajo, da z njim stoji in padejo. To dokazujejo tudi vedno večje intrige proti KDK, zlasti pa proti njenemu predstavniku Svetozarju Pribičeviću. Radikale najbolj boli preokret, ki ga je opaziti zadnje dni v vrstah prečanskih Srbov, ki so doslej več ali manj dosledno zagovarjali politiko radikalne stranke Korporativni izstopi radikalov iz stranke in prestopi v KDK so povzročili v vladnih vrstah razumljivo vznemirjenje. Da bi Pribičevića kot predstavnika prečanskih Srbov kar najbolj diskreditirali, so imeli danes vojvodinski radikalni poslanci sejo, o kateri so izdali poseben komuniké. V tem komunikéju predvsem naglašajo, da se Pribičević povsem neupravičeno izdaje za predstavnika prečanskih Srbov, češ da nikdar ni zastopal njihovih interesov. Z raznimi intrigami ga »kušajo naslikati kot njihovega največjega nasprotnika. Ta intriga pa je preveč prozorna, da bi kaj zaleglo in vzbujala zgolj pomlavljanje.

Tuji poslaniški pri Marinkoviću

Beograd, 26. junija p. Zunanjega ministra dr. Marinkovića so tekotom današnjega dne posetili skoraj vsi v Beogradu navzoči diplomati. Daljši razgovor je imel s francoskim, angleškim, italijanskim in madžarskim poslanikom. Posetil ga je tudi papeški nuncij Pellegrinetti.

Šef čsl. generalštaba v Beogradu

Beograd, 26. junija p. Danes je dospel semkaj šef češkoslovaškega generalštaba general Jan Sirovy v spremstvu višjih generalštabnih oficirjev, da se udeležijo vojaške proslave bitke na Ceru. Na kolodvoru je bil češkoslovaškim gostom prirejen svečan sprejem. Popoldne so Čehi položili venec na grob Neznanega junaka. Zvečer je priredil kralj v gardijski domu na čast češkoslovaškim oficirjem svečano večerjo.

Največje letalo na svetu

London, 26. junija. (lo.) Jutri bo izročeno prometu največje letalo na svetu. Letalo se imenuje »Inflexibile«, tehta 14 ton in razpolaga s tremi motorji s skupno 2100 konjskimi silami. Letalo je 75 čevljev dolgo. Premer kril znaša 150 čevljev. Letalo je izdelano iz kovine

Preokret v vladnih krogih?

Razen vukičevićevcev in klerikalcev priznavajo sedaj že vsi potrebo čimprejšnje demisijske. — Tudi včerašnji dan je potekel v samih konferencah

Beograd, 26. junija. p. V smislu včerašnjega poziva je bil g. Svetozar Pribičević danes popoldne ob 11. sprejet od kralja v avdijenci, ki je trajala do 12.30. Za avdijenco je vladalo pri vseh političnih krogih velikansko zanimanje, ker računajo, da bo odločilne važnosti za nadaljnji razplet vladne in parlamentarne krize. Pred dvorom je pričakovala g. Pribičevića velika skupina novinarjev, ki so ga takoj, ko je stopil iz dvora, obsuli z vprašanji. G. Pribičević pa je novinarjem odklonil izjave, ter jih je povabil za popoldne v poslanski klub, kjer jim je nato podal obširno izjavo, ki jo objavljamo na drugem mestu. Z dvora je odšel g. Pribičević najprej v bolnico k Stepanu Radiću, nato pa v poslanski klub, kjer je navzoče poslance informiral o poteku avdijence.

Dolga Pribičevićeva avdijenca, kakor tudi drugi današnji dogodki dokazujejo, da smo že prišli v fazo posvetovanja in iskanja izhoda iz teže situacije. Današnja vladna »Pravda« je zato svojemu političnemu pregledu dala že zopet naslov: »Pred otvoritvijo krize.« Da je kriza že tu in da bo v najkrajšem času tudi formalno nastopila, tega nihče več ne zanika. Danes se že intenzivno dela na tem, da se pripravi nova kombinacija. Predstavniki KDK so svoje stališče obeležili, zlasti pa ga je točno orisal g. Pribičević v svoji današnji izjavi, v kateri je tudi razložil, zakaj zahteva KDK razpust Narodne skupščine in nove volitve.

Tudi danes so se vladni klubi ves dan posvetovali o situaciji. Zlasti prečanski zastopniki v vladnih strankah, izvzemši seveda klerikalce, zahtevajo demisijske volitve. To zahtevo je zlasti postavil muslimanski klub, ki se kaže najbolj

nepomirljivega. Pod pritiskom svojih volilcev zahtevajo demisijske volitve tudi prečanski poslanci Davidovičeve demokratske stranke dr. Ribar, dr. Angiolinovič in drugi, kar so naglašali danes v vseh svojih izjavah, ki so jih podajali novinarjem.

Popoldne in popoldne so imeli demokratski ministri konference z Ljubo Davidovičem in drugimi demokratskimi prvaki. Pri demokratih je danes zopet prevladalo mišljenje, da mora priti čimprej do demisijske vlade. Prepuščeno je g. Davidoviču, da se tozadevno dogovori z g. Vukičevićem. Demokrati naglašajo, da so za to, da sedanji režim čimprej odstopi, zahtevajo pa garancije, da bi se ne zgodilo, da ostanje demokratski ministri osamljeni ter da jih radikali ne izigravo. Danes popoldne je posetil Ljuba Davidovič ministrskega predsednika ter ga obvestil o tem naziranju demokratskega kluba. Kakor pa naglašajo iz okolice Vukičevića, je g. Davidovič pri tem naglasil, naj odstopi vlada šele takrat ko bo že ustvarjena nova kombinacija. Zanimivo je, da poroča nocojšnja »Pravda«, da so radikali že pristali na to, da prihodnji vladi ne bo več načeloval g. Vukičević. Za jutri popoldne je sklicana seja demokratskega kluba.

Tudi Vukičević se posvetuje na vse strani in je imel danes med drugim tudi daljšo konferenco s predsednikom Narodne skupščine dr. Perićem. Vukičević sondira na vse strani teren, da bi znovna utrdil svoj položaj.

Splošno se sodi, da bo padla odločitev koncem tega tedna, ko se vrne kralj s proslave na Ceru, kamor odpotuje jutri.

Dr. Pernar je včeraj že vstal

Po zatirjevanju zdravnikov se tudi Radićevo stanje trajnoboljša. — Značilen obisk srbijskega seljaka

Beograd, 26. junija p. O zdravstvenem stanju Stepana Radića je bil danes popoldne izdan sledeči bulletin: Temperatura 37,2, žila 100, respiracija 24, proces v pljučih se popravlja. Bolnik sprejema hrano normalno in tudi čreva funkcionirajo dobro. Splošno stanje se je izboljšalo. V minuli noči je St. Radić pet ur trdno spal, ostali del noči je prebil v polsnu.

Tudi stanje dr. Pernarja in Ivana Grandje je povoljno.

Popoldne so zdravniki ponovno preiskali bolnika ter ugotovili v bulletinu, da se je stanje vseh treh bolnikov še izboljšalo. Pri

St. Radiću je temperatura že skoro normalna, dr. Pernar pa se je danes že mogel deli časa sprehati v sobi. Popoldne je posetil St. Radića tudi načelnik ministrstva za narodno zdravje dr. Štampar.

Ob 6. zvečer je imel Radić daljši razgovor s Svetozarjem Pribičevićem sicer pa so bili danes obiski omejeni na minimum. Popoldne je Radić sprejel nekega seljaka iz Ulice, ki mu je v imenu užijskih kmetov čestital k rešitvi in mu želel skorajšnje okrevanje. Sporočil mu je tudi, da namerava prihodnjo nedeljo posetiti večja skupina užijskih kmetov.

Značilen proglas Narodne odbrane v Sarajevu

— Sarajevo, 26. junija. Sarajevski oblastni odbor Narodne odbrane je izdal sledeči vsekakor nenavaden in v sedanjem trenutku vse prej kot umesten proglas:

»Oblastni odbor Narodne odbrane v Sarajevu smatra za svojo dolžnost in pravico, da naslovi po krvavih, žalostnih dogodkih v Narodni skupščini na javnost naslednji apel:

Bosna in Hercegovina sta centralni jugoslovenski pokrajini, kjer žive pomešano dva plemena in štiri vere edinstvene naše nacije. Bili so momenti, ko smo mnogo trpeli eni od drugih. Kakšna je bila doba od 1. 1914. do 1918. Srbi Bosne in Hercegovine so tedaj najbolj trpeli od svojih sonarodnjakov, od vseh Jugoslovenov. Kljub temu so voditelji Srbov v času osvojenosti, inspirirani po največjem postulat, izdali znani proglas, apelirajoč na ves narod, da pozabi na neprijetno preteklost zaradi lepše, skupne bodočnosti.

Interes države, največji interes nacije zahteva: da so danes oni, ki jim je zadana največja bol, Hrvati, prav tako širokogrudni kakor so bili Srbi 1. 1918.

Narodna odbrana apelira na kraljevsko vlado in na vse odločilne činitelje, naj store vse, da preneha režim enostranosti in nesposobnih, da pride državna politika čimprej definitivno na pot pravega narodnega edinstva, kakor so ga zamišljali tvorci današnje velike naše jugoslovenske države in stotisoči padlih žrtve.

Bosna in Hercegovina sta preživljali v nedavni preteklosti mnogo težjo dobo, ko se je mislilo, da sta izgubljeni za Slavonstvo. Aneksija Bosne in Hercegovine, ki smo jo morali priznati, je bila naše največje politično ponižanje. Klonili nismo, ker smo vedeli, da je ostala morala naše cele nacije nedotaknjena. Tudi danes mislimo, kakor vedno doslej, da je prvi imperativ vsakega rodoljuba, ohraniti samozavest, ohraniti idejo narodnega edinstva. To naj bo prisega nas vseh. In naša država bo sigurno izvedla zgodovinsko nalogo Jugoslavije, da oživoitvi princip: Balkan balkanskim narodom!

Mednarodni geološki kongres

Kodanj, 26. junija (be.) Tu je bil odprt mednarodni geološki kongres, katerega se udeležuje okrog 100 delegatov.

Ostre protikomunistične odredbe na Češkem

Praga, 25. junija. Komunisti so pripravljali velike manifestacije za »Rdeči dan« (16. julija), kot protesti proti oblasti, ki je prepovedala spratkiado. Sedaj pa je policija prepovedala vse prireditve 6. julija. Tudi fašisti so hoteli prirediti protidemokratsko takozvano »belo rdeči dan«, kar je oblast tudi prepovedala. Kakor izve vaš poročevalec, je oblast odredila vse potrebno, za mir in red. Orožnišvo bo na vseh železniških progah nekaj postaj pred Prago izvedlo revizijo vseh potnikov ter ne bo pustilo v Prago onih oseb, ki bodo potovale brez legitimacij ali pa z komunističnimi legitimacijami. Ako pa bi komunistična stranka 6. julija vendarle hotela prirediti svoje manifestacije, bo razpuščena, gleških čet iz Tientsina.

Razkol v angleški delavski stranki

London, 26. junija s. Razkol v delavski stranki postaja vedno večji, ker sta se bivši predsednika sveta strokovnih organizacij Hicbs in poslanec Wheatley pridružila skupini Cooka in Maxtona. Nekateri delavski voditelji, kakor Lansbury, skušajo zanikati, da je to gibanje nevarno, vendar pa je Wheatley na zbiranju zborovanj v svojem govoru ostro napadel Macdonalda ter dejal, da si je delavska stranka pod njegovim vodstvom zaslužila pohvalo konservativne stranke.

Egiptska vladna kriza

Kairo, 26. junija (lo.) Kralj Fuad je odstavil ministrstvo in poveril sestavo novega kabineta Mahmud paš. Kakor poročajo, je prišlo do teh dogodkov, ker je bilo ministrstvo zapleteno v neki finančni škandal.

Amerika priznava kitajsko nacionalistično vlado

Sanghaj, 26. junija (lo.) Ameriški generalni konzul je obvestil nankingsko vlado, da so pripravljene Zedinjene države priznati nacionalistično vlado in revidirati vse kitajsko-ameriške nepravilne pogodbe. Kakor se izve, sta pripravljena Francija in Japonska, da sledita ameriškem vzgledu.

London, 26. junija (lo.) »Daily Telegraph« poroča, da angleška vlada ne bo še priznala nankingske vlade in bo počakala, dokler ne pride na Kitajskem do stabilnega režima.

Londonsko posojilo je propadlo že pred umorom

Brezuspešna prizadevanja finančnega ministra v Londonu. — Tudi s predujmom ni nič

Beograd, 26. junija. Upravnik državne hipotekarne banke g. Djuričić, ki se je nahajal kot ekspert za najetje posojila v Londonu, se je včeraj po svojem povratku v Beograd takoj podal k predsedniku vlade Veli Vukičeviću in je nato posetil zastopnika finančnega ministra dr. Mehmeda Spaho. Oba je podrobno informiral o stanju posojila. Dejal je, da je tekst pogodbe glede posojila že sestavljen in da je vprašanje posojila že rešeno, vendar pa se emisija sedaj ne bo izvršila ker — razmere niso ugodne. Glasom Djuričevića poročila je vladi potrebni avans na račun posojila baže zagotovljen, žalibog pa se bo tudi o tem reševalo še le tedaj, ko se bodo razmere pri nas izboljšale.

Vladni faktorji zatrjujejo, da vesti o dogodkih ki so se zgodili pri nas niso imele nikakega vpliva na sklepanje posojila v Londonu, ker da je finančni minister dr. Bogdan Marković zapustil London že pred krvavim dogodkom v Narodni skupščini. To odgovarja dejstvu, ker je posojilo propadlo že prej, predno se je v Narodni skupščini izvršil atentat, po katerem je finančni minister dr. Bogdan Marković moral zapustiti tudi Pariz in je odpotoval v Vichy, da ne bi ravno praznih rok pridiral na-

ravnost v Beograd.

O samem vprašanju posojila javljajo iz Pariza: Usoda velikega državnega posojila je bila rešena že začetkom junija, ko so prispela finančna poročila bančnih skupin iz Londona, da je emisija našega posojila v letošnjem poletju nemogoča in da se mora vsa zadeva odgoditi na jesen. Odhod ministra dr. Markovića pred 15 dnevi v London ni mogel spremeniti situacije v londonskih finančnih krogih, ki se niso hoteli globlje spuščati v realizacijo posojila. Istotako ni uspel njegov poizkus, da bi dobil avans na račun posojila.

V pariških krogih je izzvala malo senzacije vest »Agence Economique et Financiere«, da je finančni min. dr. Marković zaradi neuspeha v vprašanju posojila podal ostavko. Vest ni potrjena, toda v Parizu navzlic temu smatrajo njegov odhod v Vichy namesto v Beograd za potrdilo te vesti. Nadalje javljajo iz Pariza, da je direktor Narodne banke Novaković mudi v Švici in se to spravlja v zvezo z neuspehom najetja državnega posojila v Londonu, da bi v službi potrebe naša Narodna banka parirala vsem eventualnostim na švicarskih denarnih tržiščih.

Uradni komunikacije o neuspehu posojila

Finančni minister priznava, da je posojilo odgodeno do jeseni. Vlada išče kritja za denar, ki ga je že porabila na račun posojila

Beograd, 26. junija p. Namestnik finančnega ministra dr. Spaho je izdal danes popoldne o londonskem posojilu sledeči komunikacije:

Povodom raznih vesti, ki so se doslej pojavljale v javnosti o londonskem posojilu in ki potekajo iz nekompetentnih in nepoblaščenih virov in zaradi tega ne odgovarjajo dejanskemu stanju, smatra zastopnik finančnega ministra dr. Spaho za potrebno izdati sledeče obvestilo:

Dne 19. t. m. je bil dosežen v Londonu sporazum med finančnim ministrom dr. Bogdanom Markovićem in londonskimi bankami glede zaključka državnega posojila, ki bi bilo emitirano na londonskem in newyorškem po možnosti pa tudi na drugih denarnih trgih (Švica, Holandska itd.). Ta sporazum se izražja v tem, da je ugotovljeno besedilo pogodbe in ugotovljene splošne obveznosti, po katerih bi se vršila emisija. Emisija bi se mogla izvršiti v roku do 15. julija to pa pod glavnim pogojem, da se pred emisijo sprejme zakon o stabilizaciji dinarja in da dobi vlada zakonsko pooblastilo za najetje posojila ter da se regulirajo še nekatera vprašanja manjše važnosti.

Ker pa bi po dosedajšnji praksi na svetovnem denarnem trgu za ugotovitev kurza obveznic bil merodajen kurz naših poprejšnjih papirjev, a ker je kurz 7% obveznic državnega posojila z l. 1922. na newyorški borzi znatno pokoleban, zato finančni mi-

nister ni smatral za možno, da pristane, da se izvrši emisija že v tej sezoni. Ker bi pri sedanjih prilikah pogoj posojila bili težji, kakor bi se sicer mogli pričakovati, je v sporazumu z bankami emisija odgodena do jeseni. Da pa bi se osiguralo financiranje že začetih projektiranih del v državi, lahko dobi vlada od bank potreben avans, v kolikor predhodno zadosti pogojem, ki jih stavijo posojilodajalci za emisijo posojila. Predjem bi se vrnil po izvršeni emisiji celotnega posojila.

Kakor je iz tega komunikacije razvidno, je posojilo propadlo. Banke zahtevajo kot glavni pogoj, da je najkasneje do 15. julija sprejet zakon o stabilizaciji in da dobi vlada od parlamenta zakonito pooblastilo za najetje tega posojila. Na te pogoje je vezan tudi eventualni predjem. V sedanjih situaciji je dokaj malo verjetno, da bi mogla vlada do navedenega roka spraviti ta dva zakona pod streho.

Drugo veliko zadržko vlade pa povzroča dejstvo, da je vlada na račun tega posojila že napravila razne izdatke, za katere se danj nima kritja. Danes popoldne od 5. do 8. se je vršil v Narodni banki dolgotrajna konferenca med zastopnikom finančnega ministra dr. Spahom, generalnim ravnateljem Narodne banke dr. Novakovićem in ravnateljem državne hipotekarne banke dr. Gjuričićem. Po tej konferenci je dr. Spaho odšel poročat Vukičeviću.

potem se konfincijo ali kaj podobnega.

Služaj, v resnici za naše ljudstvo izredno srečen slučaj, da so tokrat oblasti v Ajdovščini ugotovile, kdo je napisal po zidovih one Italijo žaleče napise in s kakim namenom je to delal. Kaj bi se bilo zgodilo, če bi oblasti ne bile našle pravega krivca, pa si je lahko misliti. Po vsej Vipavski dolini vse tja doli do Gorice bi se bila pričela gonja proti našim ljudem in zapor bi se bili napolnili s »slovenskimi prekuchii«. Za naše ljudi se je torej stvar končala srečno.

Ne mislite pa, da se ni končala dobro tudi za Lahe. Seveda, saj se onemu Gentiliju ni zgodilo nič. Njega niso aretirali in tudi ne njegovih pomočnikov, mož je še danes svoboden in se lepo smeje v obraz oblastim in vseh Ajdovščini.

Gentile je namreč — fašist!

Zasedanje varnostnega odbora v Ženevi

Ženeva, 26. junija (lo.) Na čelu angleške delegacije je prisel semkaj lord Cushtend, da se udeležijo zasedanja varnostnega in razsodišnega odbora, ki se prične jutri.

Predsednik pariškega mestnega sveta socijalist

Pariz, 26. junija (be.) Za predsednika mestnega sveta je bil izvoljen s 45 glasovi proti 20 socijalist Marchand.

Hermann Müller - Franken in Otto Braun,

novi nemški državni kancelar in pruski ministar, predsednik, v ruski karikaturi.

Demisija avstrijskega pravosodnega ministra

kot posledica procesa proti Beli Kunu, čigar izročitev Madžarski je zahtevala velenemška stranka

Dunaj, 26. junija. g. Zadeva odstopa pravosodnega ministra dr. Dinghoferja, je sedaj odložena. Dr. Dinghofer bo po svojem odstopu prevzel mesto predsednika najvišjega sodišča, ki je bilo že za njega rezervirano, dočim se mesto pravosodnega ministra za sedaj ne bo zasedlo.

Na seji krščansko - socialnega strankinega odbora se je vzelo na znanje sporočilo zveznega kancelarja, da je današnji ministarski svet sklenil rešiti vprašanje odstopa dr. Dinghoferja šele tedaj, ko bo vlada imela v rokah njegovo bistveno prošnjo za odstop. Dr. Seipel je dalje izjavil, da bo, ako bi bilo potrebno, sam prevzel pravosodno ministarstvo, ki bi se definitivno zasedlo šele v jeseni. Kakor se izve iz dobro informiranih političnih krogov, za sedaj ni pričakovati splošne krize kabineta.

Velenemška ljudska stranka je imela po seji v zbornici pozno zvečer klubsko posvetovanje. O tem posvetovanju se je izdal komunikacije, ki veli, da bo dr. Dinghofer sporočil zveznemu kancelarju svojo demisijo. Stranka pa objavlja, da ne bo pristala na provizorno rešitev krize s tem, da bi zvezni kancelar dr. Seipel prevzel pravosodno ministarstvo, temveč da bo smatrala koalicijski pakt za končan, ker s to rešitvijo ne bi bilo varovano njeno posestno stanje. Zaradi tega upa stranka, da bodo ugodili njezi zahtevi, da se imenuje za pravosodnega ministra dvorni svetnik Lutz.

Bela Kun obsojen na tri mesece in na izgon

Sedel bo samo še en mesec, ker mu je v kazen vštet preiskovalni zapor. — Zanimive podrobnosti procesa

Dunaj, 26. junija. s. Danes se je pričela razprava proti Beli Kunu. Malo porotno dvorano so takoj ob pričetku razprave zasedli mnogi domači in inozemski novinarji. Prisotni so bili tudi zastopniki tujih poslaništev.

Takoj, ko je sodni dvor zasedel svoja mesta, so ob splošnem zanimanju prisotnih pripeljali v dvorano Belo Kuna in dva soobtožena. Bela Kun je imel v rokah več knjig in brošur. Obtožence straži 8 justičnih vojakov. Na vprašanje predsednika, ali se čuti krivega, je Bela Kun odgovoril, da deluje po načelih komunistične internacionalne v interesu zmage in osvobodilnega boja proletariata in da je za to odgovoren samo pred svojim — lastnim razredom. V ostalem smislu obtožbe se ne čuti krivega.

S pomočjo brošur in knjig, ki jih je prinesel s seboj, je imel nato Bela Kun daljši govor. Sedanji proces je označil za političen proces sovražstva ter je med drugim izjavil, da je prišel na Dunaj z ozirom na položaj madžarskih delavcev na Madžarskem, ki hočejo imeti vlado delavcev in kmetov, razlastiti veleposestev in več drugih stvari. Neposredni povod za njegovo potovanje na Dunaj je bilo pismo prijatelja, ki mu je sporočil, da nameravajo skleniti med Madžarsko in Italijo tajno pogodbo in da je madžarski generalni štab že izdelal načrt, ki vsebuje že docela konkretne podatke o tej zvezi z Italijo. Bela Kun je smatral za potrebno, da z ozirom na to pismo in na splošni svetovni politični položaj zavzame stališče proti pripravi nove imperijalistične svetovne vojne, ki bi bila naperjena proti svetovskemu uniči. Ni se hotel baviti z mednarodnimi zadevami na Dunaju, ker tudi ni bil v zvezi s svojimi dunajskimi strankinimi prijatelji. Hotel je le zaradi vjone nevarnosti, ki bi nastala po italijansko-madžarski zvezi, organizirati komunistično stranko-Madžarske. Obstoje osrednjega odbora komunistične stranke na Madžarskem ni tajnost, tajno pa je bilo njegovo bivanje na Dunaju.

Ko je Bela Kun na široko pričel govoriti o stvareh, ki z obtožbo niso v neposredni zvezi, ga je predsednik večkrat opomnil, naj govori o obtožbi. Bela Kun je nato zakričal, da se noče braniti pred sodiščem.

Ko je Bela Kun končno izjavil, da se je pričel ta proces samo zato, ker je bila izdana parola, da se Bela Kun ne sme pardonirati, mu je predsednik odvzel besedo ter

izjavil, da bo na obtoženo stavil vprašanje, ker obtožene ne more podati sestavnega obrambnega govora. Bela Kun je odklonil odgovor na vsa vprašanja ter izjavil, da so mu preprečili podati sestavni opis.

Sodni dvor je vzel to izjavo na znanje ter ni stavil na obtoženo nobenega vprašanja več. Nato so zagovorniki stavili na Belo Kuna celo vrsto vprašanj o zunanjem obdoru in osrednjem obdoru madžarske komunistične stranke. Na vprašanje državnega pravdnika, kdaj se je vršila zadnja konferenca zunanjega odbora, Bela Kun ni odgovoril. Istotako ne na vprašanje, ali se je sedaj na Dunaju bavil s sklicanjem novega strankinega kongresa. Nato se je pričelo zasliševanje drugega obtožence Mayerhoferja.

Zasliševanje Kunovih soobtožencev Mayerhoferja in Ilome Breuerjeve ni prineslo nič posebnega. Nato je sledilo čitanje spisov in dokumentov, ki naj bi dokazali, da Bela Kun ni bil navaden član osrednjega in zunanjega odbora, kakor je on to trdil, temveč zelo važna osebnost. Branitelj je končno zahteval, naj se prečitajo tudi oni dokumenti, ki naj bi dokazali, da ne gre za nameravano ponarejanje dokumentov, temveč za dokumente, ki so sumljivi in ki se podkajajo Beli Kunu, ki trdi, da izvršajo nekateri deli dokumentov od madžarske policije in ne od njega. Po odmoru so tolmači podali svoje izjave o dokumentih, nakar so sledili obrambni govori.

Sele po 10. uri zvečer je sodni dvor razglasil razsodbo proti Beli Kunu, Mayerhoferju in Iloni Breuerjevi. Bela Kun je bil, ker je vzpostavil zvezo s tajno inozemsko organizacijo, obsojen na 3 mesece ječe. Od ostalih točk obtožbe je bil oproščen. Ilona Breuer je bila zaradi istega delikta obsojena na 1 mesec ječe. Od delikta ponarejanja potnega lista pa je bila oproščena. Mayerhofer je bil sploh oproščen. Bela Kun in Breuerjeva bosta izgnana.

Državni pravdnik je vložil proti odmerjeni kazni priziv, proti oprostiti razsodbi Mayerhoferja pa priziv in ničnostno pritožbo. Dalje je protestiral proti izpustitvi Mayerhoferja iz zapore. Vendar pa je sodišče takoj izpustilo Mayerhoferja. Breuerjeva je svojo kazen že prestala s prisilovalnim zaporom, vendar pa je v sporazumu s svojim braniteljem bila obdržana še v zaporu. Beli Kunu se bo vračunal v kazen preiskovalni zapor dveh mesecev.

Danes odločitev v Berlinu

Sestavi se »vlada osebnosti«. — Kriza se je zavlekla, ker se centrum ne more odločiti za ponudene portfelje

Berlin, 26. junija. g. Sestava kabineta je zopet nekoliko zastala, ker so pri zasedbi nekaterih ministrstev zaradi posebnih želja centruma zlasti po dr. Wirthu nastale nove težave. Poslanec Müller-Franken namerava torej še le jutri predložiti državnemu predsedniku Hindenburgu listo svojega kabineta. Dr. Wirth noče prevzeti prometnega ministristva, ker je nepolitično ministristvo in zahteva zase ministristvo za zasedena zemlja, ki pa je rezervirano za predsednika centumske frakcije Querarda. Dr. Wirth zahteva dalje podkancelarja. Še včeraj sta bila centumska frakcija in poslanec Müller-Franken sporazumna glede tega, da se v

kabinetu osebnosti ne more imeti poleg kancelarja še podkancelarja in da se mora zastopstvo državnega kancelarja prapustiti po rangi najstarejšemu ministru. Ako bo Querard prevzel ministristvo za zasedena ozemlja in se bo njegovo delovanje nanašalo na ministristvo za ogrožena obmejna ozemlja in se bo njegovo delovanje nanašalo tudi na vzhodna obmejna ozemlja.

Berlin, 26. junija. s. Demokratiški poslanec Dietrich-Badem je z odobritvijo demokratiške državnozbornske frakcije izjavil da je pripravljen prevzeti prehranjevalno ministristvo.

Angleška vlada in madžarske težnje

Lord Birkenhead izjavlja, da trianonska mirovna pogodba ni trajno nedotakljiva

London, 26. junija. d. Na včerajšnji seji zgorjje zbornice je lord Newton načel vprašanje madžarskih optantov ter je kritiziral stališče, ki ga je zavzelo Društvo narodov. Društvo narodov je dejal lord Newton, ni izgubilo samo svojega prestiža in avtoritete, temveč je postalo smešno. Načelo razsodišča je dobilo hud udarec. Lord Charnwood je svaril madžarski narod pred pričakovanjem popolnega ukinjenja trianonske mirovne pogodbe, ker bo doživel veliko razočaranje. Lord Danesford je pripomnil, da bi bil moral svet Društva narodov takoj sprejeti predlog madžarske vlade, da se odstopi ta zadeva mednarodnemu razsodišču.

Lord Birkenhead je v imenu vlade odgovoril, da sedanji čas ni pripraven za to, da bi se trianonska pogodba proučila. Ni kakor pa noče s tem reči, da je ta pogodba trajno sakrosanktna. On ni bil nikoli oseben prijatelj Društva narodov kakor drugi lordi, vendar pa je poslušal vse napade na Društvo narodov z veliko skrbjo. Vse te napade smatra za nenaravne in ne potrebne. Čim manj se bo poskušalo dirigirati svet Društva narodov, temveč vpliva bodo lahko imeli nanj. On upa, da bo svet Društva narodov nadaljeval pogajanja in da bo popustljivost od obeh strani omogočila rešitev tega spora.

Tragika Amundsenove pozhrtvovalnosti

Pariz, 26. junija. b. »Information« poroča iz Kovna, da je ruski ledolomilec Krasin brzojavil sovjetski vladi, da se mu je posrečilo stopiti v zvezo z Amundsenom. Ledolomilec je prispel do Spitzberga ter bo poskusil ugotoviti natančno pozicijo, kjer se nahaja Amundsen.

Moskva, 26. junija. s. Ruski ledolomilec Maligin dosedaj ni ujel nobenega klica od Amundsen. Tudi letalec Rabuškina na svojem poizvedovalnem poletu med otokom Nađe in Karlovim ozemljen ni nikjer videl Amundsen. Vodja ruske pomožne ekspedicije Riese meni, da je Amundsen pristal na južnih Spitzberghih, ako se ni preje ponesrečil.

Rim, 26. junija. (ri.) Komunikacije Agenzie Stefani javlja, da je včerajšnje slabo vreme preprečilo nadaljne poizvedovalne poletje za rešitev posadke zrakoplova »Italia«. Danes so se zbrali na krovu ladje »Città di Milano« Nobile in trije piloti velikih hidroavionov, da pripravijo široko zasnovano akcijo za rešitev ostalih ponesrečencev Norveški parnik Arlitta, ki je dospel v Kingsbay, javlja, da je ujel slabe brezžične znake, kateri smatra, da izvršajo od slediplana Latham. Švedska vlada je sklenila da odpošlje na sever tri mala vojna letala za prenos ponesrečencev.

Predsedniška volilna borba v Ameriki

Houston, 26. junija. d. Danes je bil odprtjen v Koloseumu demokratiški nacionalni konvent. Ze včeraj je prišlo na zborovanje približno 47.000 oseb. Glavni kandidat demokratiške stranke guverner Smith ne bo prisostvoval konventu. Prispela pa je njegova žena z otroci in drugimi sorodniki, ki je izjavila, da pričakuje, da bo imenoval Smith za demokratiškega kandidata izvršeno najbrže že pri prvi volitvi. Najmočnejši nasprotnik Smitha senator Reed je že več dni tukaj. Opozicija preti z razkolom demokratiške stranke, ako bi bil izvoljen Smith, ki je proti prohibiciji in katolik. Značilno je, da se prohibicija v volilnem programu pristavev Smitha sploh ne omenja. Potek kongresa bodo po vsej Ameriki razširili potom brezžičnega brzojave. Stave stojijo 7 : 2 za Smitha. Značilno je, da je število ženskih delegatov mnogo manjše kakor na konventu leta 1924. Takrat je bilo prisotnih 900 žensk sedaj pa samo 146. Vplivni demokratiški politiki menijo, da bo vendarle prohibicijsko vprašanje glavni predmet predstoječega boja.

Obetajo se senzacije z vladarskimi pismi

London, 26. junija (lo.) »Daily Telegraph« se je posrečilo, da je pokupil na stotine pisem bivših evropskih vladarjev. Med njimi so tudi pisma angleške kraljevske dvojice ruski carici, ki so bila izročena angleškemu kralju.

Anatolska železnica

Angora, 26. junija (lo.) Pogajanja za gradnjo nove anatolske železnice so bila z neko švedsko finančno skupino uspešno zaključena.

Železniška nesreča

Varšava, 26. junija s. Včeraj popoldne je p. Lublinu skočil iz tira osebni vlak. Lokomotiva in več vagonov se je prevrnilo preko železniškega nasipa. Ker vagoni niso bili močno zasedeni, katastrofa ni zavzela večjega obsega. 10 oseb je težko, nekaj pa jih je lahko ranjenih.

Churchillov rešitelj

V Johannesburgu v Južni Afriki je umrl seržant Roberts, ki je slovel kot človek, kateri je rešil tekom burške vojne življenje W. Churchilla. Poznejši ministar je bil tedaj novinar in je prišel po boju pri Duitsofordu v velike škrupce. Konj mu je poginil. Moral je bežati peš pred burskimi strelci.

Churchill popisuje ta dogodek takole v svojih spominih: »Bežal sem in mislil: 'zdaj bo po meni, izgubljen sem, takoj me bodo ustrelili.' — Nenadoma se je dvignil iz jarka na levi od mene jahač na rjavcu. Bil je ves krvav po obrazu. Prišel sem klicati, dasi nisem ničesar pričakoval: saj misli na begu vsak samo nase. A na moje veliko začudenje se je mož ustavil in mi molče pokazal, naj skočim na konja za njim. Komaj sem zlezal gori in objel jahača okoli pasu, pa je šlo čez drn in strn. Buri so nas zasledovali. Konj je rešil jahača, a izdihnil vsled naporov.

Obup jahača je bil nepopisen. Pokazal mi je angleške straže in rekel, da zdaj ne bodo Buri na nas streljali. Na to pa je pričel mrmrati: »Uboji moj konjič, dragi moj prijatelj!« — Potolažil sem ga z besedami: — Kaj boste žalovali za konjem! Saj ste mi rešili življenje! — »Tisto že,« je odgovoril, a ni mi veliko do tega, sire... Vem samo, da sem izgubil najzvestejšega tovariša.

Seveda ni slutil vojaka, da bo po njem rešen mladenič pozneje lord-zakladnik (finančni minister) in najvplivnejša osebnost v dobi svetovne vojne. V teh letih je bila hvalažna požrtvovalnemu rjavcu v daljni Afriki — vsa Angleška.

Poštne tatvine na »Leviathanu«

Ko je priplul največji sodobni parnik iz Newyorka v London, so opazili, da so bili neznani tatovi oplenili na stotine poštinih paketov, ki so jih potem spet zaprli in sicer tako spretno, da so ostali pečati nepoškodovani. Samih draguljev in drugih dragocenosti so odnesli za 100.000 funtov šterlingov. O dejanju je bila takoj obveščena policija v Londonu in v Newyorku, vendar ni o dolgorprstnejih nobenega sledu. Domneva je, da so bili svoj posel izvršili še pred natovorjenjem poštinih paketov na parnik.

K stabilizaciji franka

Polncaré mora Francozom vbiti v glavo, da velja frank samo štiri sous

MUDI SE !!!

Se enkrat nudimo priliko za naročbo srečk drž. razredne loterije 16. kola, ki se prične že 7. julija. Priložili smo današnji nakladi »Jutra« naročilnice, tako da si do 1. julija lahko vsako naroči srečke pri najbližnji, domači razpošiljalnici srečk.

Zadružna hranilnica r. z. o. z. v Ljubljani.

Povdarjamo, da jamči država, da bo vsaka druga srečka izžrebana, s čimer je zopet znatno pomnožila visoke dobitke. Izgledi na dobitke so zato najboljši.

Srečke bomo mogli poslati le onim, ki jih bodo takoj naročili, ker bodo, kakor vedno, do 5. julija gotovo že razprodane.

Zadružna hranilnica r. z. o. z. Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 19

Domače vesti

* **Jugoslovensko državljanstvo** je priznalo g. Franu Hrovatinu, trgovskemu zastopniku iz Ljubljane, rodem iz Matenje vasi pri Postojni in sedaj pristojnemu v občino Gornji Logatec.

* **Poštniška prostost poljedelskih zadrug** Po odredbi ministrstva niso poljedelske zadruge oproščene poštne samo za pismenske pošiljke v medsebojnim prometu, v prometu s svojimi zadrugami in državnimi samoupravnimi in občinskimi uradi, ampak tudi za vse vrste poštne pošiljke, torej tudi za denarne in paketne pošiljke.

* **Študentske strokovne hotelirske izobrazbe**, Ljubljanski občinski odbor razpisuje dve enoletni študentski za šolsko leto 1928-1929, v svrhu strokovne hotelirske izobrazbe dveh domačinov na inozemski hotelirski šoli. Prosilci, ki imajo za to potrebno sposobnost in zdravje, naj vložijo pri občinskem odboru svoje prošnje. Tam se dobe tudi ustmena pojasnila.

* **Na Vidov dan morajo biti vse obratovnice celo dopolne zaprte**. Velika župana ljubljanske in mariborske oblasti opozarjata, da notica gremija trgovcev v Ljubljani, naj bodo obratovnice na Vidov dan zaprte le med svečano službo božjo, ne odgovarja uredbi o odpiranju in zapiranju trgovin, ki v čl. 19. določeno predpisuje, da morajo biti vse trgovinske in obrtne obratovnice na Vidov dan vse dopolne zaprte.

* **Organizacija okrožnih zdravnikov za Slovenijo** priredi v nedeljo, dne 1. julija ob 10. dopolne v hotelu Struželj v Ljubljani svoj izredni občni zbor. Dnevni red: nov pravilnik in nova minimalna taksa. Zelo važno! 1194

* **Poroke**. Dne 15. t. m. sta se poročila v podružnični cerkvi sv. Klementa v Mojstrani pod Triglavom gđ. Mimi Bevc in g. Anton Penič. Kolikor vem, to je prva poroka v tej zgodovinski cerkvi. Preteklo nedeljo se je poročil g. Ivan Belcer, trgovec v Poličanah, a gđ. Greta Beraničeva, hčerko uglednega trgovca v Majšpergu. — G. Ivan Vilfan-Vovk, doma iz Mišič pri Dobrovi, sedaj bivajoč v Čikagu se je te dni poročil z gđ. Anico Dimicovo iz Mošenj pri Radovljici. — G. Josip Kavčič, posestnik in gozdni podjetnik na Jamniku pri Kropi, se je poročil z gđ. Ivano Markelovo, posestnico iz Pozivna pri Selcih. Bilo srečno!

* **Smrtna kosa**. V Ljubljani je včeraj umrla gosla Zofija Zupanova, vdova po višjem uradniku drž. železnice. Pogreb blage pokojnice se bo vršil jutri ob 14. iz Skofje ulice 7, k Sv. Križu. — V ljubljanski bolnici je preminul g. Vladimir Kočevar, uradni Centrala za stara železa. Pogreb se bo vršil danes ob 18. k Sv. Križu. — Nadalje je v ponedeljek umrl v ljubljanski bolnici g. Ljudevit Rus. Pogreb bo danes ob 15. iz bolniške mrtvašnice k Sv. Križu. — Pokojnim blag spomin, žalujočim naše iskreno sožalje!

* **Izplačilo učiteljskih zaostankov**. Iz učiteljskih krogov smo prejeli: Kakor bi bili sklepati iz 49. št. »Učiteljskega Tovarša«, bi bila kriva neizplačilo zaostankov iz prejšnjih let po partiji 55 računovodstvo delegacije finančnega ministrstva, odnosno prosvetni oddelek, ker nista predložila računa odnosno pobotnic v vidiranje mestni kontroli. In učitelj naj po krivdi drugih čaka toliko časa na izplačilo! Lepa stvar! Gg. poslanci, prosimo, zavzemite se za nes! Izposlušajte, da se nam zaostanki izplačajo takoj po partiji 65, ako nam tega ne dovoljuje proslula partija 55! Nam je vseeno, po kateri partiji dobimo izplačane zaostanke — seveda brez obresti — samo da jih dobimo takoj. Potreba je posebno v počitnicah nuja.

* **Naši v Ameriki**. Kakor nam javljajo iz Newyorka, so se na poziv glavnega odbora za pripravo svetovne razstave, ki se bo leta 1933. vršila v Chicagu, nedavno sestali zastopniki jugoslovenskih kolonij ter sklenili, da se Jugosloveni posebej udeležijo te razstave, da pa bodo delovali v soglasju z glavnim odborom. V odbor jugoslovenske sekcije za pripravo čikaške razstave so bili izvoljeni za predsednika Ivan Palandić ki je obenem član glavnega odbora razstave, za podpredsednika dr. Ante Biankini in Vinko Cankar, za blagajnika Filip Gabrić ter po en tajnik za vsako skupino v odboru. V slovenski skupini je bil izvoljen za tajnika R. I. Zaverinik. — »Jednotar«, službeno glasilo slovenskih organizacij v Zedanjih državah, objavlja nekoliko zanimivih podatkov o stanju organizacij koncem leta 1927. »Slovenska narodna podpora jednača 39.131 članov in 3.157.205 dolarjev premoženja. »Krajska slovenska katoliška jednača je imela 20.020 članov in 1.959.636 dolarjev premoženja. »Jugoslovenska katoliška jednača je imela 12.426 članov in 1.062.666 dolarjev premoženja. »Slovenska svobodnodelna podpora jednača pa 6998 članov in 452.530 dolarjev premoženja. Navedene štiri slovenske organizacije so imele torej skupaj 78.575 članov in 6.632.038 dolarjev premoženja.

* **Telefonski pogovori z Nemčijo in Madžarsko**. Po odloku ministrstva pošte in brzojava so od 1. julija nadalje med našo državo, Nemčijo in Madžarsko dovoljeni telefonski pogovori posebne vrste, ki se la-

hko naročajo sproti za določen čas, ki pa se morajo prijaviti vselej najmanj eno uro prej za vsak tak pogovor se računi trikratna pristojbina za navadni pogovor s pribitkom ene tretjine pristojbine za enoto navadnega pogovora. Ti pogovori imajo prednost pred nujnimi privatnimi pogovori, nimajo pa prednosti pred nujnimi državnimi in zelo nujnimi pogovori (écclairés).

* **Zlet Jugoslovenske gasilske zveze v Ljutomer**. Kakor smo že objavili se bo, vršil letošnji zlet JGZ na Petrovo dne 29. t. m. v Ljutomeru, kjer se priredi gasilska slavnost in velika ljudska veselica. Gasilno društvo v Ljutomeru je že vse pripravilo za sprejem gostov, za lep spored dopoldanske slavnosti in za prijetno popoldansko zabavo v senčnatem Sršenovem logu. Ta log se je spremenil v raj, ki bo vsakemu obiskovalcu nudil vso srečo tega sveta. V različnih šotorih bodo brhke in skrbne gospe in gospodične nudile zlahko ljubmersko kapljico in okusni prigrizek, na drugem koncu se bodo zbirali debeluharji okrog pivskih šotorov, nervozni pa bodo tolažili svoje živce s črno kavo in boli vročerkvni se bodo skušali utaboriti v baru. Ob sviranju mestne godbe in gasilskih godb se bodo plesa žejni pari pridno sukali. Onemogle pa bo sanitetni oddelek odvažal na lečenje. Gasilec in negasilec, vsak naj pride na Petrovo v Ljutomer na slavnost in veselico.

FOTO-aparate

in potrebščine kupite ugodno v drogeriji A KANC SINOVA, Ljubljana, Židovska ulica 1 in drogeriji M. WOLFRAM nasled. M. KANC, Maribor, Gosposka ul. 33. 301

* **Koncert akademikov na Bledu**. Akademski pevski zbor iz Ljubljane bo koncertiral danes v sredo ob 8 zvečer na Bledu v Zdraviliškem domu. Ta naš najboljši oznamjevalec slovenske pesmi bo podal revijo naše narodne in umetne pesmi. Sredi slovenskih pokrajinskih krasot se bomo divili krogu mladih ljudi, ki jih tovarištvo in nezmišljiva sila večeta v enovit kres plametečega slovenstva. Razen tehnike pričakujemo duševne pobude, da nas bo v težkih dneh opogumila. Vodstvo zbora je v rokah neutrudljivega g. Franceta Marolta. Že on nam je porok za spored in njega izvedbo. Med drugimi točkami zapoje zbor Kogojev »Requiem«, ki je morda nienovitejša in najsilnejša njegova skladba. Zanimanje je za koncert veliko, tako med gosti, kakor med domačini. 1187

* **Zanimkost**. Naročnik nam piše: V vseh voznih redih je objavljeno, da ima večerni dolenski vlak, ki odhaja ob 18.45 iz Ljubljane direktni vagon Ljubljana-Sušak in sicer v času od 15. junija do 15. septembra. Pred par dnevi je odšla moja družina preko Sušaka na morje. Ko vprašujem pri omenjenem vlaku za direktni voz do Sušaka, mi pravi sprevodnik, da bi imel pač biti pri vlaku direktni voz do Sušaka, da ga pa ni, ker železniška uprava »še študira«, koliko potnikov se vozi iz Ljubljane na Sušak in če se bo izplačalo, bo še le omenjeni voz priklopljen. Svoj čas je vozil nočni vlak, ki je imel direktno vozovo k zagrebškemu brzojavku, toda tega so ukinili. Sedaj pa ni niti direktnega voza pri potniškem vlaku, tako da se mora o polnoči prestopati v Karlovcu. Kaj se to pravi, ve vsakdo kdor se vozi z malimi otroki. Ni čudno, da pri takih razmerah ni potnik potnikov, ker gre vsakdo, četudi nerad, preko Postojne in Reke, ker mu doma prometne razmere za dražji denar ne nudijo pravih nohene ugodnosti. Namesto, da bi se potniški promet vsako leto izboljševal, je pa leto za leto slabše.

* **Dvojni tir na progi Beograd-Zagreb**. Dela za izgradnjo drugega tira v odseku od Beograda do Novske naglo napredujejo. Sedaj se gradi že nasip v bližini Beograda — od Zemuna proti Savskemu mostu. Zaposlenih je več tisoč delavcev. Že prihodnji teden bo nasip dovršen. Prihodnji mesec se bodo polagale tračnice po vsej progi.

* **Redek ribiški plen v Jadranu**. V neki kotlini na dalmatinskem otoku Biševu so ribiči vjeli te dni ogromnega tujenja, ki ga tamkaj imenujejo »morska medvedka«. Riba je dolga 2,80 m in tehta 305 kg. Izredno redek slučaj, da te vrste riba pride v Jadransko morje.

* **Italijanska mornarica hoče oplati tujce na naši obali**. Iz Korčule poročajo zagrebškim »Novostim«: Prešlo nedeljo so nad Lastvom krožili štiri italijanski hidroplani. Leteli so daleč nad našimi teritorialnimi vodami. Italijanske vojne ladje, ki se nahajajo v Lastovu, so odplule iz pristanišča. Med dalmatinskim ljudstvom se prihod italijanskih vojnihih ladij smatra kot poskus Italije, da bi oplati tujce na naši jadranski obali. Medtem pa tujci ne samo da ne odhajajo iz Dalmacije, marveč prihajajo v zadnjih dneh še v večjem številu. Po zanesljivih podatkih je v zadnjih dneh prispelo v Dalmacijo 476 gostov

* **Sladkosnedna tatinska brata**. V okolici Mežice na Koroskem se klauita dva mlada postopača, brata Vincenc in Andrej Delopst doma iz Topolšice. Tatinska brata imata na vesti že več manjših tatvin, pa tudi drznejših vlovov. Pred dnevi sta vlomila pri Marku Kompanu v Javorju ter odnesla več razne obleke ženske in moške, perila, čevlje in jestvin v vrednosti 2500 Din. Nadalje sta vlomila v Bistri v drvarstvo kočo ter odnesla raznim drvarjem zopet več parov moških čevljev, jestvin in 2 srebrni uri v vrednosti 700 Din. Nedavno sta se priklatlila tudi v Libuče ter ukradla Matiji Pušniku 2 panja čebel s satovjem in medom v vrednosti 150 Din. Za tem sta odšla v stanovanje Jurja Gradišnika na Dolgi brdi ter odnesla lonec smetane, več kosov slanin in hleb kruha. Naslednje noči se jima je zopet zabotelo medu, ki sta ga šla iskat v čebelnjak učitelja Rudolfa Goloba v Mežici. Drzna tatova love orožniki že dolgo časa, a zaman.

MALINOVEC

prvovrsten, drogerija KANC, Židovska ulica. 138-a

* **Smrtna nesreča na železnici**. Po nesrečnem naključju je predvčerajšnjim na železniški postaji v Zemunu padel pod vlak premikalec Milislav Tasić. Ko je vlak se vozil, je Tasić poskušal, da iz enega vagona stopi na drugega. Pri tej priliki je padel na tir in so ga koleza popolnoma razmesarila.

* **Čiril Metodova podružnica v Hočah** je poslala družbi zopet prispevek 380 Din. Lepa hvala marljivim podružnicam. 1196

* **Obledele obleke harva v različnih barvah** in pisira tovarna Jos. Reich.

* **Pri železniških težokah**, slabem tek, tresenju v udih, doze uporaba naravne »Franz-Josefove« grenčice pri vsaki starosti in spolu hipno oživljenje prebavljalnih organov. Zdravniška sporočila iz tropičnih dežel hvalijo »Franz-Josefovo« vodo kot izborno sredstvo proti griži kakor tudi proti železničnim boleznim. Dobi se v vseh lekarnah, drogerijah in špecerijskih trgovinah.

Iz Ljubljane

u— **Oglašni oddelek »Jutra«** v Prešernovi ulici št. 4 bo danes odprt za stranke neprekinjeno od 7. zjutraj do 2. popoldne. Jutri na Vidov dan bo ves dan zaprt. V petek, na praznik sv. Petra in Pavla pa bo za stranke odprt od 9. do 11. ure.

u— **Kraljica Marija na Bledu**. Včeraj ob 7.50 je pasiral dvorni vlak, v katerem se je vožila kraljica Marija s princema Petrom in Tomislavom in v spremstvu adjutanta polkovnika Sariača. Ljubljano in je po kratkem odmoru nadaljevala vožnjo na Bled. Oficijelne sprejema na kolodvoru ni bilo, pač pa je bil navzoč veliki župan dr. Vodopivec in več višjih vojaških funkcionarjev. Dvorni vlak je točno ob 9. dospel v Lesce, kjer je kraljica izstopila in nadaljevala vožnjo v avtomobilu na Bled.

u— **Rezervni oficirji** se vabijo, da se udeležijo svečane spominke slavnosti, ki se bo vršila na Vidov dan na velikem vojaškem večeršču pred vseni četami ljubljanske garnizije. Pričetek ob pol 9. uri. Obleka svečana za stroj. Prvotni poziv na udeležbo pri bogoslužnem opravilu v tukajšnji stolnici ostane s tem neizpremenjen. Pododbor Ljubljana.

u— **Evangeljska cerkevna občina**. Člani se s tem vabijo, da se udeležijo v četrtek, dne 28. t. m. (Vidov dan) ob 10. uri slavnostne službe božje v kar največjem številu.

u— **Narodno strokovna zveza** sporoča svojemu članstvu, da je umrl v Ljubljani dolgoletni član, tovariš Ljudevit Rus. Pogreb našega starega člana se bo vršil danes, v sredo ob treh popoldne iz deželne bolnice. Članstvo pozivamo, naj se udeležijo pogreba v kar največjem številu. Pokonika ohranimo v lepem spominu!

u— **Ljudski kino (Mafica)** bo predvajal danes izvrstni film »Skozi burjo in vihar« kjer nastopa v glavni vlogi Rod la Rocque, znani filmski umetnik iz vellefima »Vstajenje«, ki je vzbudil za časa svojega predvajanja v Ljubljani veliko senzacijo. Ker bo tudi za ta film zanimanje občinstva veliko se vrše predstave danes ob 16.30, ob 19.30 in 21. uri. Jutri, na Vidov dan, na praznik sv. Petra in Pavla pa bo predvajal Ljudski kino ob nezvisanih ljudskih cenah premije-ro najboljšega Pat in Patahonovega filma Don Kihot, ki je insceniran po glasovitim Istoimnim romanu španskega pisatelja Cervantesa. Publiko bo dana prilika, da se za najnižjo ceno prav dobro zabava in od srca nasmeje. Ker bo glede na nizke cene in izvrstni spored, ki se bo predvajal prvič v Ljubljani, zanimanje velikansko, se bodo vršile jutri in na praznik sv. Petra in Pavla predstave redno ob 15.16.30, 18.19.30 in 21. uri. Kljub premicirni nezvisane cene.

u— **Potovanje po Srednji Evropi**. Na praznik sv. Petra in Pavla priredi ZKD v dvorani kina Matice ob 11. dopolne filmsko predavanje o najlepših krasotah Srednje Evrope. Z motornim kolesom prepotujemo v filmu skoro vse države Srednje Evrope ter občudujemo njih naravne krasote, šege in navade njih prebivalstva. Predvideva je tudi tura na visoki Venediger (3360 m) in povratek po Dunavu do glavnega mesta Avstrije do Dunaja. To revijo lepote krajev Srednje Evrope priporočamo vsakomur v ogled. Zlasti opozorite šolsko mladino, ker bo ta film dajstvu mnogo koristil pri šolskem pouku.

u— **Izvidniški odred Streleške družine Ljubljana**. Pozivam vse izvidnike, da se udeležijo sestanka v četrtek 28. t. m. ob 15. popoldne na običajnem mestu. Važno v prvi vrsti za one, ki mislijo iti na Sušak in za tiste, ki nabirajo, da se dogovorimo o nadaljnjem! V sredo 27. t. m. ob običajni uri seja štaba! — Vodja odreda.

u— **Merkurjev izlet**. Ker so glasom načelstva gremija trgovcev na Vidov dan trgovine odprte, odpade za isti dan napovedani izlet Trgovskega društva »Merkur« v Kranj ter se preloži na poznejši čas. — Odbor.

u— **V društvu »Soča«** v Ljubljani se vrši danes v sredo 27. t. m. ob pol 9. zvečer pri »Levu« na Gosposvetki cesti VII. redni letni občni zbor z običajnim dnevnim redom. »Sočani«, dolžnost vaša je, da pridete vsi brez izjeme. — Predsedstvo.

u— **Zadruga brivcev, irizerjev in lasničarjev** v Ljubljani sporoča cenj. občinstvu, da bodo brivnice in damski saloni na Vidov dan ves dan odprti, samo za časa službe božje od 10. do 11. ure zaprti na praznik sv. Petra in Pavla bodo odprti samo dopoldne od pol 8. do 12. ure. 1197

u— **Sedel boš lahko za 100 let staro kamnito mizo!** Kje? Kdaj? Ob priliki narodne proslave 170 letnice rojstva prvega slovenskega pesnika Valentina Vodnika, ki bo v nedeljo dne 15. julija popoldne na njegovem rojstnem domu pri »Kameniti mizi« v Zg. Šiški.

u— **Usmiljenje!** Zdravnik nam piše: Odkar so nas Freud in njegovi učenci s svojo psihoanalizo ugreznili v najgloblje prepade človeške duše, vemo, kdaj in iz katerih vzrokov se loti žensk znana snailna norost, ki pa s potrebno snago in pametnim snaženjem nima nobenega stika. To norost pa drugod policija v toliko omejuje, da niso stanovanalci drugih mest izročeni na milost in nemilost vsaki milostljivi in vsaki dekl, kadar čuti potrebo, da stapa in nabija modroce, zofe, preproge itd. in sicer poljubno od 4. ure zjutraj pa vsaj do polnoči. V vseh mestih so strogo določeni dnevi in ure, v katerih je dovoljeno stepanje, samo pri nas lahko vsak dela, kar hoče in kakor hoče. Končno naši živci tudi niso iz jekla. Človek bi vsaj želel, da ima par ur lahko odprta okna v poletnem času, ne da je odvisen, stanujoč v kakem hišnem bloku, od vsake dame, ki ji pada v glavo: »Alo, zdaj le pojmo pa klofat!« Dovolimo si izraziti skromno željo, naj blagovolji policija tudi za stepanje določati prepotrebno »policijsko ura«.

Zobni zdravnik

dr. IVAN OBLAK

Mikločičeva cesta 7

ne ordinira do 1. avgusta.

u— **Policijski drobiž**. Od ponedeljka na terek so bili policiji prijavljeni naslednji dogodki: 1 telesna poškodba, 1 nevarna grožnja, 1 poškodba tuje lastnine, 1 prestopek kaljenja nočnega miru, 1 izgred, 1 prestopek pijanosti in razgrajanja, 1 prestopek obrtnega reda, 3 prestopki prekoračenja policijske ure, 1 nezgoda, 1 onemoglost na cesti.

u— **Aretirana pijanka**. Včeraj popoldne se je nudil pasantom na Kralja Petra trgu neroden prizor. Pojavila se je pijana ženščina, ki je bila spoznana kot 55 letna gluhonoma Franja J. ki je široko merila cesto in se zalezavala v različne moške. Na trgu se je zbrala večja množica ljudstva, ki se je ob pogledu na totalno pilano žensko močno zgražalo. Žensko je končno pograbil stražnik in jo odvedel v zapor.

u— **Poškodovana posestnika**. Lojze Perdan, posestnik iz Jurjevcev pri Kočevju je predvčerajšnjim popoldne peljal s travnika domov velik voz sena. Vozčič mimo neke hiše je prišel med voz in hišno steno in sicer tako nerodno, da ga je pritislil voz k hiši z vso silo in je Perdan obvisel nezavestno s težkimi notranjimi poškodbami. — Včeraj dopoldne je posestnikov sin Ivan R. povozil na Črnučah 72 letnega Mihaela Snoja. Starček se je močno poškodoval po glavi in ostalem telesu. Oba ponesrečenca so sprejeli včeraj v ljubljansko splošno bolnico.

u— **Na tračnico je padla**. Ko se je predvčerajšnjim dopoldne vračala 62 letna Marija Pleško, stanujoča na Dunajski cesti št. 1. domov iz Tivolija ji je na železniškem prelazu nenadoma spodrsnilo in je padla. Pri padcu pa je udarila z glavo tako nesrečno ravno na tračnico, da je obležala z veliko krvavečo podplutbo na tleh nezavestna. Na telefonični poziv stražnika je privolil v Tivoli rešilni avto, ki je nesrečnico prepeljal v splošno bolnico.

u— **Pretep med delavci**. V nedeljo zvečer je prenočevalo več delavcev na nekem kozolcu na ljubljanskem polju. Med prenočevalci v kozolcu so bili kvalificirani delavci in taki, ki so porabljali za vse ali za nič. Kmalu je prišlo med njimi do hudega prekanja in sicer zaradi stanoških razlik. Pričeli so se medsebojno posovati česar posledica je bila, da so se končno spopadli s koli in noži. Več delavcev je navadilo na nekoga Ivana Farčnika, ki so ga težko poškodovali ter mu zadali tudi več sunkov z nožem v hrbet. Težko ranjeni Farčnik se je zavlekel iz kozolca v Linhartovo ulico, kjer je poiskal stražnika, ki je poskrbel, da so ga odpeljali v bolnico. Zaradi nočnega spopada je policija včeraj aretirala 5 delavcev, med katerimi so tudi razni sumljivi tipi, ki imajo na vesti še več kaznivih prestopkov.

Izletniški vlaki s 50 odst.

popustom

Opozorilo vsem planincem in izletnikom.

Slovensko planinsko društvo v Ljubljani opozarja, da so se zbog nove odredbe generalne direkcije v Beogradu morale spreminiti dosežane olajšave. Uvedel se je novi vlak ob sobotah popoldne in dnevi pred prazniki, ki odhaja iz Ljubljane ob 15.30 (pol štiri popoldne); vozi do Bohinjske Bistrice in do Planice. Za ta vlak veljajo izletniške vozovnice s 50% popustom, ne pa za one, ki odhaja iz Ljubljane ob 14.40. Dalje velja polovična vožnja za jutranji turistični vlak iz Ljubljane v Bohinj in Planico. Za povratek v Ljubljano z izletniško vozovnico se smejo rabiti naslednji vlaki: Vlak, ki odhaja iz Bohinjske Bistrice ob 17.10, iz Planice ob 17. z odhodom z Jesenice ob 18.40 in zadnji običajni turistični vlak, ki odhaja iz Bohinjske Bistrice ob nedeljah in praznikih ob 19.04. Za druge izletniške vlake je SPD interveniralo, nima pa še rešitve.

Iz Maribora

u— **K otvoritvi planinske kočje na Peci**, odidejo člani mariborskega SPD iz Maribora ob 5.40 do železniške postaje Prevalje, odkoder jih popelje rudniški vlak do Mežice, nato bo skupni odhod na Peco. Glede prenočišča je že vse preskrbljeno. Zaradi polovične vožnje naj se izletniki še danes javijo v društveni pisarni SPD pri Putniku na Aleksandrovi cesti 35.

u— **Razstava**. Mariborski kipar Niko Pirnat pripravila s svojimi tovariši veliko kolektivno razstavo v Ljubljani. Pred javnostjo stopijo to pot strni mlajši likovni umetniki. Koncem oktobra ali začetkom novembra pa se razstava prenese tudi v Maribor. Kipar Pirnat razstavi med drugim tudi dva svoja nova reliefja, ki sta že sedaj razstavljeni v izložbi ge. Zlate Brišnikove.

u— **Udruženje rezervnih oficirjev** pododbor Maribor, javlja, da bo 28. t. m. zbor članov ob 9.15 uri v društveni pisarni.

u— **Deška ferijalna kolonija** pomladka RK bo odpotovala 9. julija s prvim jutranjim vlakom v morskopolniško kolonijo v Kaštel-Lukšič pri Splitu, kjer je naša deca če lani prebila svoje počitnice. Starši udeležencev se vabijo k osebni zglastvi pri vodji ferijalne kolonije dne 2. julija na moškem učiteljskem.

u— **Polzvedba**. Graška policija se je obrnila na mariborski policijski komisarjat glede dveh sumljivih tipov, ki sta bila nedavno pod sumom vloma aretirana v Splitu, ko sta se hotela odpeljati v Maribor. Prvi je neki 28 letni Josip Pekonja, drugi pa se je izdal za Avgusta Schneiderja, a se je pozneje ugotovilo, da se v resnici piše Ivan Jantscher in da je rodem iz Kočevja. Graška policija domneva, da sta imenovana izvršila več kaznivih dejanj v mariborski okolici in najbrže tudi po drugih krajih.

Gibanje SDS

v mariborski oblasti

Kljub letnemu času gre delo v organizacijah SDS v mariborski oblasti svojo pot. Dočim so v krajevnih organizacijah po veliki večini izvršeni vsi občni zbori in se pripravljajo v glavnem le še ustanovitve novih organizacij, so se tekom zadnjih tednov vršili po vrsti odlični obiskani sreski občni zbori, deloma združeni z enodnevnim politično šolo. Na vseh teh zbiorih se je poleg temeljite razprave o trenutnem političnem položaju in o postopanju strankinega vodstva ter vodstva Kmečkog — demokratske koalicije razpravljalo zlasti tudi povsod najvažnejše lokalne zadeve, pred vsem pa tudi gospodarska vprašanja, ki se tičejo prizadetih krajev in splošnosti.

Od krajevnih občnih zborov sta se vršila: 28. aprila v Velenju in 6. maja v Sp. Novi vasi pri Slov. Bistrici, kjer se je ta dan na novo ustanovila krajevna organizacija.

Sreski občni zbori so se vršili: 5. junija v Šmarju na srezu Šmarje. O političnem položaju in o vprašanjih organizacije sta poročala gg. dr. Reisman in občinski tajnik Spindler iz Maribora, o delovanju organizacije sreski tajnik g. Malgaž. Življenje v tem srezu je bilo v zadnjem letu zelo živahno, kar izhaja že iz dejstva, da se je vršilo v srezu 23 javnih in 33 zapužnih zborov tekom enega leta. Za prihodnje mesece se pripravila v tem srezu večje število velikih shodov KDK. Predsednikom sreskega odbora je bil ponovno izvoljen g. dr. Sander Hrašovec iz Šmarja podpredsednikom g. župan Gajser iz Rogatica in kmet Učnik iz Sv. Petra pod Sv. gor., tajnikom aglini g. Malgaž, pripravila se ustanovitev 4 novih organizacij v srezu.

Iste dne se je vršil sreski občni zbor v Murski Soboti, kateremu so po izvršitvi oficijelnelega dela prisostvovali tudi zastopniki HSS odnosno SKS ter se je izvolil skupni poslovni odbor koaliranih strank za srez Murska Sobotna. Predsednik sreskega odbora g. notar Koder, kateri je bil ponovno soglasno izvoljen predsednikom, je podal poročilo o političnem položaju in o delu sreske organizacije v minulem letu. Poročilo o občinski skupščini je podal občinski poslanec HSS g. Hodoček. Vodstvu KDK se je izreklo neomajno zaupanje in zvestoba.

Dne 17. junija se je vršil skupni občni zbor sreskih organizacij za Maribor levi in Maribor desni breg v Mariboru v mali dvorani Narodnega doma, ki je bila skoraj polno zasedena od delegatov organizacij in zaupnikov iz obeh srezov ter zastopnikov mariborske mestne organizacije. O političnem položaju je podal poročilo navzoči narodni poslanec g. dr. Pivko, o organizaciji stranke v obeh srezih pa občinski tajnik Spindler. Predsednikom sreskega odbora za Maribor levi breg je bil ponovno izvoljen g. dr. Milan Goršček, župan v Sv. Lenartu, za Maribor desni breg g. dr. Jože Pučnik iz Slov. Bistrice. Vsa poročila so pokazala, da organizacija v obeh srezih krepko napreduje. Pripravi se ustanovitev novih organizacij in sicer na levem bregu 6, na desnem 5 novih, ki se bodo ustanovile še tekom letošnjega leta. Zborovalci so soglasno sprejeli predlog, da se storijo koraki proti ukinitvi mariborske oblasti.

Dne 24. t. m. se je vršil skupni občni zbor sreskih organizacij za srez Dravograd in Slovenjgradec ob množični udeležbi delegatov in zaupnikov zlasti iz prevaleškega ter marenberskega, deloma tudi iz slovenjgradskega okraja. Tudi oddaljeni šoštanjski okraj je poslal delegata. Zborovanje je trajalo od 8. ure zjutraj do 12. ure v največji živahnosti. Do prihoda delegatov iz prevaleškega okraja in iz Slovenjgradca so se razpravljala važna deloma lokalna, deloma splošna vprašanja. Za tem je narodni poslanec dr. Pivko podal izčrpno poročilo o zadnjih dogodkih ter sklopi težkega današnjega položaja države, v katerega so pahnili narod in državo ljudje brez čuta odgovornosti. Zborovalci so poročilo poslanca Pivka, zlasti tudi poročilo o sklepih klnba poslancev KDK vzeli z odobravanjem na znanje ter izrekli soglasno zaupanje svojemu poslanc

Iz Kranja

— **Kraljica Marija na potu skozi Kranj.** Včeraj ob 8.20 zjutraj se je peljala kraljica Marija s princema skozi Kranj na Bled. Dvorni vlak se je ustavil na kranjskem kolodvoru, kjer so se nahajali sreski poglavar g. Josip Znidarčič, orožniški major T. Janković in kapetan M. Kovinčič. Videti je bilo skozi odprta okna kraljico Marijo in prince Tomislava. Izstopil je le major Pogačnik.

— **Proslava Vidovdana.** Sreski poglavar sporoča, da morajo biti na Vidovdan vsi obratni ves dopoldan zaprti. Ob 9. dopoldne bo maša v župni mestni cerkvi. Vršile se bodo posamezne šolske proslave, zvečer pa slavnostni koncert z zabavo v Narodnem domu. Meščanstvo je naproseno, da razobesi državne ali narodne zastave.

— **Rekrutovanje na Vidovdan.** Zaradi nepredvidenih ovir se ne bo pričelo rekrutovanje na Vidovdan dopoldne, ampak šele ob pol dveh popoldne v poslopju realne gimnazije. Zglasiti se imajo kot prvi namerniki iz mesta Kranja, nato iz občin Sv. Jost, Kobar in Jezersko.

— **Oltoveritev Prešernove kočje na Stolu.** Kranjska podružnica SPD je povečala Prešernovo kočjo na vrhu Stola v Karavankah. Slovesna blagoslovitev in otvoritev povečane dela bo dne 15. julija.

— **Važno za inozemce.** Kakor sporoča tukajšnje sresko poglavarstvo, so vstopili novi predpisi o bivanju inozemcev v naši državi. Za prošnje so upeljani novi formulirji. Opozarjamo inozemce, ki jih je več sto zaposlenih v tukajšnjih industrijah, da se informirajo, ali so zadostili novim predpisom. Tudi hotelirji in gostilničarji ne smejo prenočevati tujcev, ki imajo samo tranzitne potne liste brez specialnega odobrenja pristojne oblasti.

— **Slabovzgojna mati.** V Stražišču so včeraj aretirali kranjski orožniki neko Frančiško S., ki je svojo komaj 14letno hčerko navajala in priganjala k tatvinam. Hči je morala svojemu delodajalcu odnašati živila in celo denar za svojo mater. To je trajalo skoraj dva meseca. Končno so prišli tatvinam na sled. Nevredno mater so oddali v zapore kranjske sodnice.

Iz Tržica

— **Blagoslovitev kapelice na Kofcah** se je izvršila v najlepšem vremenu in ob veliki udeležbi naroda. Ze v soboto popoldne so se začele pomikati proti Dolini. Sv. Ani, na Počivalo in po vseh potih, ki vodijo na Kofca, kar cele procesije ljudstva. Vlaki so pripeljali častno število turistov, tako da je bilo ob 10. zbranih pri blagoslovljeni kapelici gotovo nad 600 ljudi, kar je rekord enodnevnega obiska. Cerkvene obrede je opravil g. župnik Škerbec. Med mašo je pred cerkvenimi pevski zbor prav lepo, pred opravilom in po opravilu pa je igrala godba društva sv. Jožefa, ki prav lepo napreduje in bo kmalu dosegla upeševanja vredno višino. Pred mašo je imel na zbrano občinstvo lep cerkven nagovor g. župnik sam, ki je ljudstvu res lepo pojasnil namen in pomen pravega planinca, ki naj ne išče na hribih samo materijelnih užitkov, temveč naj se raduje stvarstva božjega in naj krepča svojo od vsakdanjega dela utrjeno dušo. Med mašo je bilo darovanje za kritje nove opreme. Navzoči planinci so se oddali darovanju v velikem številu. Po maši pa je nagovoril zbrano občinstvo g. Lajovic, ravatelj meščanske šole, ki je v kratkih besedah pojasnil nastanek planinskega doma na Kofcah. Slavlje je zadržano misel, ki je bila že pri starih Slovanih tako zelo razvita, da so celo ozko družinsko življenje osnovali na podlagi družinskih načel, ki jih pa sedanjim rod vse premočno časti in upoštevajo in to zaradi premočnega razvitega egoizma, ki je za razvoj gospodarstva gotovo kvaren. Zahvalil se je vsem, ki so količnik prispevali k dograditvi doma in kapelice, posebno zahvalno pa je izrekel gđ. Tončki Stancarjevi za res umetniško lepo izvršeno opremo v kapelici. Po maši je stopila v veljavno zopet godba, oglašati so se jeli številni pevci. Razvila se je zares nepričljiva in iskrena zabava. Obširni gricček za planinskih domov je bil kakor z rožami posut od pisanih planinskih rut in ljubkih postav planink. Tu je plapolal ogenj, tam so pekli kosi, drugje so zopet rontali kaj drugega, slika, kakršne ne vidiš vsak dan. Notri v domu pa je sedel za lepo belizo mizo predsednik stavne zadruge g. Jelenec in se veselil svojega dela in uspeha. Planinski dom na Kofcah je resničen uspeh in smo nanj Tržičani lahko ponosni.

— **Vidovdanska akademija** deske in deklisne meščanske šole bo danes, v sredo ob 8. zvečer. Na sporedu so deklaracije, eno dvo- in večglasno petje, nastopijo v kvartetu združeni goslači in končno nastopijo mladinski pevski zbor s polovico zagrebskega programa, ki je žel v Zagrebu veliko odobravanje. V slavnostnem govoru se bo govornik spominjal narodnih mučenikov in na kratko razložil naloge sedanje generacije. Vstopnina k vidovdanski akademiji je namenjena za kritje stroškov za propagandno razstavo meščanskih šol v Mariboru, kamor je poslala tržička šola 4 zaboje različnih izdelkov svojih gojencev.

— **Po dolgem bolehanju** je pretečeni teden umrla splošno priljubljena ga. Marija Jermanova, mati odličnih tržičkih pevcev in Sokolov Jermanov, ki so po svojem delovanju znani širom slovenske domovine. Pokojnica je dosegla častljivo starost 73 let in je bila v našem kotu kot »mlinarjeva mama« splošno znana in priljubljena. Vzrejala je 13 otrok, ki imajo danes vsi lepe življenjske pozicije in veliko število vrlega naraščaja. Po materi je vsa Jermanova družina vrlo muzikalična. Pogreba blage

pokojnice se je udeležilo ogromno naroda in tako se je pokazalo tudi na zunanji, kako je bila pokojnica priljubljena. Vsem žalujočim naše iskreno sožalje!

— **Koncert Slovenskega bralnega društva** se je moral zaradi smrti g. Jermanove, odlične slovenske žene in matere navdušenih pevcev gg. Tonka, Tomaža, Franceta, Janeza in stare matere mlajših pevcev, ki vsi že po več let delujejo v pevskem zboru, preložiti od sobote na večer Vidovega dne. Znova opozarjamo slavno občinstvo, da si pravočasno preskrbi vstopnice, ki jih ima v predprodaji g. Franc Globočnik.

Z Jesenic

— **Velike gasilske vaje na Hrušici.** V nedeljo popoldne so se vršile velike gasilske vaje jeseniškega okrožja radovljiške gasilske župe pod vodstvom župnega podnačelnika g. Karola Neumana z Jesenic. Vaj so se udeležili društva z Jesenic, Sv. Križa, Koroške bele, Hrušice, Dobrave in gasilci KID na Savi. Skupno se je udeležilo vaj okrog 130 mož z dvema motornima in z dvema ročnima brigadama. Pri tej priliki se je posebno odlikovalo gasilno društvo iz Save s svojo moderno motorno brigado, ki se prevaža z avtomobilom ter z izbornim izveščajnim moštvo. Pa tudi jeseniško gasilno društvo ne zaostaja dosti za samskim, žal pa mu še manjka avtomobila za brigado, da prevažanje ne bi bilo odvisno od konjske vprege, ki se na Jesenicah zelo težko dobi. V ostalem pa vsa društva izkazujejo velik napredek, kajti vaje so potekle brezhibno in privabile velike množice gledalcev z Jesenic in okolice.

— **Veliko javno tombolo, največjo na Gorenjskem, z dobikiti v vrednosti preko 50.000 Din, priredi Sokolsko društvo na Jesenicah v petek, na praznik sv. Petra in Pavla ob 16. pred kolodvorom na Jesenicah.**

— **Jeseniški sport.** V nedeljo se je vršila na Jesenicah na igrišču društva »Edinosti« nogometna tekma med sportnim odsekom tukajšnje »Edinosti« in moštvo sportnega društva »Korotan« iz Kranja. Končala je z visoko zmago 10 : 2 domačega moštva. Moštvo Edinosti je igralo zelo ambiciozno, zlasti sta se odlikovala brata Joško in Janko Janša kot napadalca ter Fr. Smolek kot srednji krilec. Sodnik g. Lovro Humer se je izkazal kot dober in nepristranski.

Iz Kočevja

— **Nedeljske občinske volitve.** Kakor smo že pred volitvami pisali, je bilo razpoloženje za te volitve zelo mirno. Tako tudi na dan volitev. Plakatala je samo SLS in kočevska gospodarska. Ves dan ni prišlo do nikašnega izgeda. Gostilne so bile zaprte, nikjer ni bilo slišati pijanskih krikov kakor pri oktoberskih volitvah. Pred izidom volitev ob 5. popoldne se je nabrala pred občino majhna kopica ljudi, ki je željno pričakovala rezultatov. Meščani so bili odšli v okolico na sprehode. Po glasovih so se razdelili mandati naslednje (v oklepaju število mandatov pri zadnjih volitvah): SLS 65 glasov, 4 mandate (3), Kočevska gospodarska 208 glasov, 10 mandatov (9), Obrtniška 47 gl., 2 m. (0), SDS 52 gl., 2 m. (2), Gospodarsko-delavska (dr. Sajovic) 160 gl., 7 m. (11). Po teh rezultatih pridejo v občinski odbor: od SLS: Peterlin Alojzij, obl. poslanec, Struna Andrej, delavec; Kovarčič Ivan, železničar; Uhan Ivan, rudar. Od Kočevcev: Kresse Alojzij, trgovec; Kropf Jože, gostilničar; Verderber Gustav, gostilničar; Ganslmayer Robert, trgovec; Perz Ferdinand, zasebni uradnik; dr. Hans Arko, odvornik; Erker Rajmund, gostilničar; Rom Matija, trgovec; Tomič Eduard, gostilničar in Handler Franc kletar. Od obrtnikov: Pavliček Josip, tiskar in Jonke Rudolf, krojač. Od SDS: dr. Stefan Rajh, odvornik in Betriani Božidar, vodja osn. šole. Od Gosp. del.: dr. Sajovic Ivan, odvornik; Cuk Karol, rudar; Stofa Zdravko, davčni uradnik. Hönigmann Henrik, špediter; Bauer Josip, steklar; Novak Ivan, mizar in Lampe Ivan, rudar.

Sport

SK Slavija : I. SSK Maribor
11:5 (7:1)

Maribor, 26. junija. Pri današnjem gostovanju hazenske družine SK Slavije iz Prage je ta pokazala, da je zaslužno že po novini prvak praške župe. Družina je predvedla nad vse koristno in lepo igrjo. Placement Čehin je bil izobren ter jim je uspelo izrabiti vsako priliko za uspešno prodoro. Tehnika in razni triki gostov so občudovanja vredni in se bodo Jugoslovenci marsikaj naučili. Vendar pa je bila igra Pražank malo preostra.

Mariborčanke so imele svoje najboljše moči v napadu, dočim krilska vrsta ni bila vedno na mestu. Branilka je dobro opravila svoj posel, vratarica pa ima več golov na vesti.

Scortale so za Slavijo Olmerova 5, Galuška 5 in Dusilova 1, za Maribor pa Dauska 3 in Verica 2.

Sodil je g. Cuvaj iz Zagreba.

LLAP. Za prvenstvo v lahkotletiki se določijo igršče Primorja. Seja jurije se vrši danes ob 20.30 v damskem salonu kavarne Emona. — Naprošajo se gg. savezni sodniki, da sigurno prisostvujejo tej seji. Po leg tega se vabijo gg. Baltesar, Betetto, ing. Bloudek in Sircelj. — Tajnik.

Vremensko poročilo

Meteorološki zavod v Ljubljani. 26. junija 1928.

Višina barometra 308,8 m

Kraj	Čas	Barom.	Temper.	Rel. vlaga	Smer vetra	Oblačno	Padavine
opazovanja					in brzina v metrih	0-10	Vrsta v mm do 7 ure
Ljubljana	7.19	21.0	53	E 2		0	
Maribor	7.07	21.9	55	NW 1		0	
Zagreb	7.04	22.8	55	SW 4		7	
Beograd	7.21	28	84	SE 4		0	
Sarajevo	6.30	23	67	mirno		1	
Skoplje	7.34	25	56	mirno		0	
Dubrovnik	7.25	25	44	mirno		0	
Split	7.27	24	4	SE 1		0	

Solnce vzhaja ob 4.13, zahaja ob 19.51, luna vzhaja ob 13.34, zahaja ob 3.38. Najvišja temperatura danes v Ljubljani 29.2 C, najnižja 16.0 C.

Dunajska vremenska napoved za sredo: Večina nejasno, od časa do časa dež (nevihte), najprej se soparno, kasneje preokret vremena z ohlajenjem ni izključen (najbrže v četrtke).

Tržaška vremenska napoved za sredo: Lahni vetrovi z raznih strani, nebo večinsko jasno, izpremenljivo, temperatura od 20 do 28 stopinj, morje mirno

ASK Primorje. Igralci Jančigaj, Svetič, Pečnik, Sočan, Zemljak, Pišek, Privšek, Jug I., Erman II., Čebolin, Vrhovnik, Uršič naj bodo ob 19.30 na kolodvoru. — Načelnik.

SK Slovan, predsedstvo. Opozarjam vse članke in članice na današnji sestanek ob 20. uri pri Lloyd. Sestanka se mora udeležiti tudi blagajnik g. Kunaver. Vse članstvo pa naprošam, da pride točno ob 20. v lokal, ker s poznim prihajanjem sestanek samo zavlačuje. — Tajnik.

Glavna skupščina JZSS bo v nedeljo 8. julija v Ljubljani, v damskem salonu kavarne Emona. Pričetek ob 9., v slučaju ne-

zadostne udeležbe, pol ure kasneje istotam. Dnevni red obsega poročila predsednika, tajnika, načelnikov smuškega, drsalskega in sankaskega tehn. odseka, blagajnika in preglednikov. Nato sledi določitev sedeža Saveza in volitve, končno določitev tekem za državno prvenstvo 1929., predlog za prireditve mednarodne smuške tekme v letu 1930., predlog za ustanovitev saveznega smuškega znaka in slučajnosti.

Službeno iz LNP. Redna seja posl. odbora drevi ob 20.30 v posebni sobi kavarne Evropa. — Tajnik II.

Gospodarstvo

Financiranje konsuma

Koncem preteklega leta smo poročali o ustanovitvi Kreditne zadruge detaljnih trgovcev v Ljubljani, ki jo je organiziral ravatelj gosp. Milan Bogady, ki je kot prva institucija te vrste v Jugoslaviji, po vzoru ameriških in nemških organizacij, pričela dajati odjemalcem konsumne kredite. Z blagovnimi nakaznicami, ki jih izdaja za druga na podlagi dovoljenih kreditov, stranke lahko poljubno kupujejo v vseh trgovinah, ki so pri zadruzi članjene, odplačuje pa v ugodnih mesečnih obrokih pri zadruzi sami. Ljubljanski detaljni trgovci so z ustanovitvijo zadruge storiili prvi poskus na tem polju in so z zanimanjem pričakovali izid tega poskusa. Uspeh ni izostal, ker se že pri ustanovitvi upoštevale vse izkušnje, ki so jih imele podobne institucije v Nemčiji: praksa pa je pokazala, da so očitki, ki jih uveljavljajo nasprotniki tega sistema, neutemeljeni. Zlasti ugovor, da sistem zavaja ekonomski šibkejši sloje k nepotrebnim izdatkom, pri nas gotovo ne drži, ker prvič zadruza itak ne daje kreditov za nabavo luksuznih predmetov, drugič pa nam dokazujejo naslednje statistične številke, da se občinstvo poslužuje posredovanja zadruge le za nakup potrebnih stvari.

Zadruza je dovolila od začetka svojega delovanja (november 1927) 625 strankam za okrog 1.000.000 Din kreditov in stranke so uporabile od tega zneska 37 % za nakup konfekcije, 32 % za nakup manufaktur, 13 % za nakup čevljev, 8 % za nakup perila in modnih predmetov, 5 % za nakup pohištva, 5 % za nakup specialnih predmetov (kolesa, živalni stroji itd.), iz česar sledi, da kupujejo samo nujno potrebne predmete. Od celokupnega števila kupecv odpade 44 % na državne nastavitve, 26 % na privatne nameštence, 8 % na delavce, 12 % na ostale stanovce, kar dokazuje, da je nova institucija koristila zlasti slojem s skromnimi dohodki, ki bi sicer ne mogli nastopiti kot kupci in je s tem pripomogla trgovcem do povečanja prometa.

Zlasti je razveseljivo dejstvo, da so posamezne stranke prošle za kredit že drugič in tretjič, iz česar se lahko sklepa, da se hočejo trajno posluževati ugodnosti tega novega sistema. Pristojbine, ki jih plačujejo zadruzi, podražijo le neznatno ceno blaga in zato ni opravičena pritožba nasprotnikov, da je sistem v splošnem predrag. Ta očitek velja le v primerih, če so podobne institucije osnovane na pridobitni bazi iz stremeljenja za dobičkom. Da dosežejo uspehe, morajo zahtevati visoke pristojbine, ki jih pa občinstvo noče plačati ter so zaradi tega nekatere institucije v Nemčiji, ki so bile organizirane na pridobitni bazi (Citag, Berlin) tudi ustavile delovanje. Ljubljansko zadruzo so ustanovili trgovci sami, njeno poslovanje je skrajno ekonomično in je vsak dobiček izključen; zato more zadruza dajati kredite proti nizki odškodnini. Navzlic temu pa upa nabelstvo, da bo mogoče pristojbine v doglednem času še znižati.

Na podlagi dosedanjih izkušenj moramo priznati, da je poskus uspel in da bo zadruza v polni meri izpolnila svojo nalogo, to je dvigniti konsum v detaljnih trgovinah, pomagati manj premožnim slojem pri nakupih ter olajšati trgovcu poslovanje in kontrolo. Če sistem tudi ne ustvarja novih kupnih moči, vendar pomaga odjemalcu v današnjih težkih časih, trgovcem pa vrši kontrolo in drži red v poslovanju na obroke.

Kaj bo z drogerijami

Vprašanje drogerij, njihovega območja in zaščite po prejšnjih zakonih pridobitnih pravic je bilo v naši državi dosedaj odprto. V raznih delih naše države so veljali za drogerije razni prejšnji zakoni, ki so bili bistveno različni. Razumljivo je, da je prišlo zaradi nejasnosti, oziroma pomanjkanja točnih predpisov ponekod tako daleč, da si oblastva sama niso bila več na jasnem, kakšne pravice imajo koncesijonirani drogist in kaj ter kako smejo prodajati.

To pereče vprašanje skušajo rešiti pred kratkim odobrena »pravila o drogerijah in trgovinah z materijalnim blagom«, ki sta jih izdala ministrstvo trgovine in ministrstvo za narodno zdravje. Pravila obsegajo 16 členov in določajo med drugim:

«Čl. 1.: Drogerije so trgovski obrati, ki se bavijo samo s prodajo na veliko: lekov, drog, zavojnega blaga, higijskih in kozmetičnih predmetov, vseh potrebnih za lekarno in kemične laboratorije, strupov in strupenih stvari ter sploh preparatov za tehnične in poljedelske potrebe po določbah teh pravil.

«Čl. 6.: Trgovine z materijalnim blagom so trgovski obrati, ki imajo pravico, da razen higijskih in kozmetičnih predmetov imajo v zalogi in prodajajo droge, strupe in strupene stvari ter sploh preparate za tehnične in poljedelske potrebe po določbah teh pravil.

«Čl. 10.: Trgovine z materijalnim blagom se ne smejo več imenovati drogerije.

«Čl. 15.: Lastniki obstoječih drogerij morajo v roku 6 mesecev od dneva, ko stopijo ta pravila v veljavo, spremeniti svoje drogerije v trgovine z materijalnim blagom, oziroma drogerije, kakor so predvidene po tem pravilniku.»

Po besedilu gornjih členov je jasno, da merodajnim činiteljem, ki so izdelali pravila brez zaslusanja prizadetih krogov, niso bile znane razmere v Sloveniji, odnosno v pokrajini, kjer veljajo prejšnji avstrijski zakoni. Brez kakršnegakoli razloga se hoče odpraviti naziv drogerija za obrate, ki trgujejo z drogami na drobno, proti čemer morajo slovenski drogist najodločnejše protestirati. Koncesija po prejšnjih avstrijskih zakonih točno opredeljuje drogistom delokrog, v katerega spada na prvem mestu prodajanje drog. Zaradi tega je tem bolj nerazumljivo, zakaj bi se trgovine z drogami ne smele imenovati drogerije. Ta vrsta trgovin je pod nazivom drogerija po-

Curih, Beograd 9.1925, Berlin 128.90, New York 518.50, London 25.295, Pariz 20.89, Milan 27.255, Praga 15.365, Budimpešta 90.46, Bukarešta 3.16, Sofija 3.74, Varšava 58.15, Dunaj 73.025.

Trst, Beograd 33.35 — 33.65, Dunaj 265 do 271, Praga 56.225 — 56.525, Pariz 74.65 do 74.95, London 92.7 — 92.9, New York 18.98 — 18.04, Curih 365.75 — 367.75; dinarij 33.35 — 33.65.

Deviza Beograd na ostalih borzah: v Pragi 50.16, v Berlinu 7.364.

Elekti.

Ljubljana, Celjska 158 — 0, Ljubljanska kreditna 128 — 0, Kreditni zavod 165—175, Veve 105 — 0, Ruše 280 — 800, Stavbna 56 — 0, Šešir 105 — 0.

Zagreb, Državne vrednote: Vojna škoda 436.5 — 437, kasa 436 — 437, za julij 439 do 440, za avgust 443 — 445, za december 461 — 462, investicijsko 90 — 90.5, agrarne 57 — 57.5; bančne vrednote: Poljo 18 do 18.75, Kreditna 85 — 0, Hipo 59 — 59.5, Juzo 88 — 88.5, Ljubljanska kreditna 126 do 130, Narodna 6800 — 6900, Prašedniona 950 — 955, Srpeka 145 — 146; industrijske vrednote: Narodna šumska 20 — 22.5, Gutmann 215 — 225, Slavonija 11 — 12, Drava 382.5 — 385, Travnica vagonov 92.5 — 98, Veve 105 — 0, Dubrovačka 0 — 495, Trbovlje 490 — 500, Mlinska 19 — 0.

Beograd, Vojna škoda 435.5 — 436.5, investicijsko 90 — 91, agrarne 55 — 55.5.

Blagovna tržišča

Ljubljanska blagovna borza (26. t. m.) Le s: Tendence čvrsta. Zaključek ni bilo. Eksektivno je bilo prodanih 60 — 70 m² hrastovih neobrobjenih plohov, od 2 m dolžine naprej, od 16 cm širine naprej, od 30 mm debeline naprej, največ 40—50 mm, fco vagon meja (via Raket - Postojna tranzit) po 700 in 3 vagona bukovih plohov, ne-parjenih, neobrobjenih, I, II, III, od 16 cm naprej, od 2 m dolžine naprej, fco vagon meja po 400 (plač. po prejemu blaga na žagi). Deželni pridelki: Tendence mlečna. Zaključek ni bilo. Cene termični pšenici so popustile. Nudi se pšenica (slov. postaja, mlevska tarifa, plač. 30 dni): baška, promptna, 78/79 kg po 395 — 397.5, baška, nova, uvaženo blago, brez doplačila, za avgust po 317.5 — 320; turšičica: baška, slov. postaja, navadna tarifa, plač. 30 dni, promptna po 320 — 322.5; moka: »ogr.« fco Ljubljana, plač. po prejemu po 550 do 555.

Novosadska blagovna borza (26. t. m.) Tendence nespremenjena. Cena promptni pšenici se je nekoliko dvignila. Promet: 20 in pol vag. pšenice, 25 vag. turščice in 8 vagonov moka. Pšenica: baška, 77/78 kg 350 — 352.5; baška, 78/79 kg 352.5 — 355; gornjebanaska, 78/79 kg 347.5 — 350. Turščica: baška in sremska 272.5 — 275; banaska 270 — 275. Oves: baški in sremski 260 — 265. Moka: baška »ogr.« in »ogr.« 465 — 475; »2.« 450 — 460; »5.« 440 — 450; »6.« 420 — 430. Otrobi: baški in sremski v jutastih vrečah 215 — 220.

Dunajska borza za kmetijske proizvode (25. t. m.) Navzlic delnemu zbolšanju cen na ameriških borzah je na dunajskem tržišču postalo razpoloženje mirnejše. Ugodno vreme je vsekakor vplivalo na razpoloženje konsuma za nakup. V okolici Budimpešte je že prišla žetev rži. V skladu z nazadujočimi budimpeštanskimi termičnimi notacijami nagibajo cene novi pšenici k popustu. Cene promptnemu blagu so ostale v glavnem nespremenjene. V turščici ni bilo večjih zaključkov. V Argentini so cene turščice popustile. V ovsu je tendence čvrsta. Uradno notirajo: pšenica: domača 42.75 do 43.75, mađarska Tisa 47.25 — 47.75; rž: marchfeldska 43.25 — 43.50; turščica: 38 — 38.75; oves: domači 37 — 37.5.

Dunajski goveji sejem (25. t. m.) Dogon 2598 komadov, od tega 220 iz Jugoslavije. Navzlic slabemu dogonu je bil promet razmeroma slab. Prvovrstni in srednje blago se je podražilo za 5 grošev. Za kg žive teže notirajo: voli I. 1.50 — 1.70 (izjemno 1.70 do 1.90), II. 1.25 — 1.45, III. 1 — 1.20, bik 1.20 — 1.50, krave 0.90 — 1.35, slaba živina 0.70 — 0.90.

Nove knjige in revije

«Vodič kroz jugoslovanski Jadran» od Sušaka do Uclinja je izšel v založbi tiskarne »Linotip« v Zagrebu. Vodič sta sestavila prof. F. V. in dr. R. S. Izšel je v srbohrvatskem jeziku brez vsakih pretenzij, marveč iz potrebe. Priznati je treba, da rabimo vodič za naše pomorske kraje in za našo prelepo riviero, ki je bila dosedaj brez take prepotrebne knjige. Knjižica je skromna, vendar nudi vsakemu obiskovalcu jadranske obale zadosten vpogled in mu v informativnem pogledu dobro služi. Vodič je opremljen z dvema načrtoma in zemljevidom. Naroča se v Zagrebu v omenjeni tiskarni.

Slednji vitez Reberčar. V samozaložbi Političnega in gospodarskega društva za Slovence v Celovcu je izšla izpod peresa dr. Ožbolta Ilaniga zgodovinska povest »Slednji vitez Reberčar«. Suiet je zajet iz 15. stoletja. Ta zanimiva zgodovinska povest se odigrava na koroskih tleh. Vsekar po povest vzbudila med Slovenci veliko zanimanje, saj jo je spisal naš koroski rojak. Knjiga stane 20 Din s poštnino vred.

Ljubljanski Zvon. Izšla je junjska številka Ljubljanskega Zvona, najlepšega slovenskega mesečnika za književnost in prosveto. Vsebinska junjske številke je sledeča: Janko Lavrin prinaša esej »Ibsen in Shawc.« — Jože Pahor nadaljuje svojo znamenito zgodovinsko povest »Serenissima«, Ivan Zorec zaključuje svojo novelo »Korenina v zemlji«. Sledje pesmi Mirana Jarca »Zlato polje«, Mirka Kunčiča »Tanja«, Michaela Klopčiča prevod pesmi Aleksandra Blocka »Dvanajst«, največje rusko pesniško delo iz revolucijskih let, dalje novela Crtomirja Zorca »Planina«, književna poročila in obširna kronika, poleg tega pa je številka opremljena s potretom esejista Janka Lavrina. — Ljubljanski Zvon izhaja v posameznih številkah in stane letno 120 Din, za pol leta 60 Din, posamezna številka pa 15 Din. Naroča se v tiskovni zadruzi. Mnenja smo, da ta odlični mesečnik ne sme manjkati v nobeni slovenski hiši.

Prosvetni Glasnik. Izšli sta 5. in 6. številka »Prosvetnega Glasnika« glasila zveze kulturnih društev Ljubljana in Maribor. Vsebinska 6. številke je sledeča: Zgodovina Narodno-kulturnega društva pri Mal' Nedelji. — Zdravje. O telesni vzgoji. — A. J.: Prosvetna šola »Mariborske sokolske župe«. — Masarykov narodno prosvetni zavod. —

Iz življenja in sveta

Rešitelj, pomagaj si sam!

Nobila so rešili Skandinavci, 100.000 lir nagrade pa je prejel Italijan Maddalena. — Kaj je doletelo Amundsena?

Dva heroja arktičnih pokrajin

norveški potovalec Roald Amundsen (na desni) in Francoz Guilbaud (na levi), ki sta odletela z letalom »Lathamom«, da poišče in rešita Nobilovo posadko. Še predno sta jo našla, sta se izgubila

Medtem, ko zanimanje za generala Nobila že precej pojema, narašča na drugi strani vznemirjenje zaradi usode Roalda Amundsena. Ruski rušilec ledu »Maligine«, ki se je te dni nahajal na severovzhodu Medvedjega otoka, je sporočil, da je njegov radiotelegrafist sprejel zmotane brzojavke, ki najbrže izvirajo od Amundsena. Po vsem, kar se je zgodilo, sodijo, da je moral francoski hidroplan »Latham« pristati na odprtem morju v bližini Medvedjega otoka. Že prošli ponedeljek je slišala radiopostaja ladje »Ingoy« neke klice. Pozneje se je razgovarjala z Amundsenom, ki jo je prosil, na mu sporoči vremenske razmere in na pove, če je mogoče pristati v bližini Medvedjega otoka. Iz vsega tega sklepajo, da je Amundsen mogoče pristal v teh krajih. Oddajna postaja »Lathama« ima dokaj omejen akcijski radij za 100 km. Zato bodo sedaj vsi, ki so poslani Amundsenu na pomoč, iskali junaškega altruista v teh vodah.

Cela Norveška je sedaj v skrbeh zaradi Amundsena. Dve križarki vladne v Oslu — prva »Nordenskiöld« in druga »Michael Sars« iščeta njega, francosko letalo in njegovo spremstvo. Križarka »Nordenskiöld« ima s seboj več hidroplanov. Amundsen bosta sedaj iskala tudi Larsen in Lützow - Holm. Poleg teh dveh ladij išče Amundsen tudi norveška oklopna križarka »Norge«. To reševalno ekspedicijo vodi znani kapitan dr. Sverdrup, njemu pa stoji ob strani polarni raziskovalci, ki so pomagali že pri Scottovi ekspediciji na južni tečaj.

Italijanska vlada je razpisala za rešitev Nobila

Težave tibetanskega potnika

O nemškem raziskovalcu centralne Azije, dr. Filchnerju so pred meseci poročali, da je postal žrtev roparskih tolup v Tibetu. Od učenjaka ni bilo namreč dve leti nobenega glasu. Sedaj se je nenadoma pojavil, — živ, toda ne zdrav, vendar pa ovržen z uspešne naporne ekspedicije. Vrnil se je v Nemčijo.

Filchner je strokovnjak v magnetizmu in je kot tak prepotoval rusko-kitajsko obmojnje ozemlje. Skoro eno leto je prebil v bližini tibetanskega samostana Kumbuma, kjer je poznal dobro vse menihe. Nesreča je hotela, da je tukaj zbolel in prav gotovo bi bil tudi umrl, da ga niso rešili človekoljubni angleški in ameriški misijonarji.

Nemiri na Kitajskem so tudi Filchnerju pretrgli zveze s svetom, da so že smatrali moža za izgubljenega. Medtem pa je Filchner nadaljeval svoje delo. Odrinil je v družbi enega Avstralca in enega Američana v smeri proti Kašgarju. Vlekel s seboj živečo za celoletno potovanje. Kmalu pa se je izkazalo, da karavana ni dorasla svoji nameni. Tibetanske reke so se posušile in velik del živeča so morali zavreči. Zato je udaril Filchner proti Lhasi, kjer se je nadejal, da mu prisrčno pomagajo Angleži. Bil je hudo razočaran. Mesto Angležev je našel tam vojaštvo, ki je stopilo celo v akcijo proti njemu.

100.000 lir nagrade.

Denar je bil določen za tistega, ki izvrši junaški čin in reši generalovo glavo. V Rimu pa niso čakali, da bo Nobila prepeljan na varno, ampak so 100 tisoč lir že zadnje dni podelili majorju Maddaleni, ki je prvi videl Nobila. Kakšna nagrada je namenjena rešitelju kapitanu Tornebrgu, ki je generala spravil med ljudi, ni znano.

Italijanski letalec Maddalena,

ki ga je poslala laška vlada, da reši Nobila. Rešil ga je švedski letalec Lundberg, Maddalena se je posrečilo samo to, da je nekaj dni prej na plavalnem ledeniku se nahajalo Nobilovo posadko založil z živili in orožjem.

Ljudstvo se je čutilo posebno vznemirjenjo zavoju instrumentov, katere je nosil Filchner s seboj in ga ni pustilo naprej. Šele potem, ko je poslal raziskovalca tri tajna pisma na podkralja Indije, na Dalaj-lamo v Tibet in še neki drugi visoki osebnosti, se je njegov položaj izboljšal. Posadka je izpustila učenjaka in mu je dovolila prosto pot. Vendar so sedaj nastopile druge kalamitete. Zavijati so začeli strašni viharji in snežni meteži so Filchnerjevo ekspedicijo malone upropastili. Profesor je prišel na tej poti celo ob svoj plašč in je moral potovati v raztrganih in preluknjanih čevljih. Roke so se mu pokrile vsled skelečnega mraza z debelimi krastami in le s skrajnim naporom se je učenjaku posrečilo doseči indijsko mejo, kjer je šele napravil topisno karto prehojenih krajev in poslal razmere, v katerih je doživel svoje težavno delo. Te dni je Filchner dopel v Monakovo poln zmrznil, ki si jih je nakopal na tibetanski planoti in ob Himalaji.

Zopet Terezija iz Konnersreutha

Dočim so listi poročali, da so čudežna potenja krvi Terezije Neumannove po velikonočnih praznikih popolnoma prenehala in da se je bolnica povrnila k svojim normalnim poslom, objavljajo cerkveni krogi vest, da so tiste vesti izmišljene. Na praznik Srca Jezusovega (15. jun.) so Terezijo

napadle običajne svete ekstaze z vsemi drugimi znaki, ki so jo napravili znajo po svetu. Tega dne je ležala v svoji sobi in je imela na obisku vse polno visokih cerkvenih dostojanstvenikov.

Navadno občinstvo je ne sme posečati zaradi napadov konnersreuthskih nasprotnikov. In tudi nevtralna preiskovalna komisija je še vedno nekaj, česar do zdaj niso izvršili oz. dopustili. Zadnje besedo o zadevi Neumannove si pridržuje cerkvena oblast. Vse to je zelo čudno in človek se vprašuje, kako da ne poseže posvetna oblast vmes in dožene enkrat za vselej, ali gre tukaj za organizirano manipulacijo ali za reči, ki spadajo v področje patologije.

Po konferenci Male antante v Bukarešti

Od zgoraj navzdol zunanji ministri: Marinković, Beneš, Titulescu.

Proč s potnimi vizumi!

Neznosne šikane, ki jih povzroča uvedba vizumov za potovanja iz ene države v drugo, so napolnile zlasti gospodarske kroge do tega, da so v zadnjih letih zahtevali čim dalje glasnejše njih odpravo. Posamezne države so bile tako pametne, da so z medsebojnimi pogodbami te zahteve uzadostile in same podirle kitajski zid, s katerim so se bile obdale pod vplivom vojne in povojne psihoze. Toda takšnih držav je malo in v skupnem številu drugih skorajda ne pridejo v poštev, po drugi strani pa je zadeva tako pereča za ves svet, da se bo dala rešiti samo po internacijskonalnem potu.

Pravkar je sejala v Parizu interparlamentarna trgovinska konferenca. Na svoji zadnji seji je sprejela soglasno resolucijo nemškega državnega poslanca Oskarja Meyerja, ki se izjavlja v prvi vrsti za enakopravnost inoizancev v vsaki posamezni državi z domačinimi, kar se tiče trgovinskih poslov, in ki priporoča v to svrhu kolektivne pogodbe med vsemi državami ali pa vsaj od države do države. Angleški delegat Crawford je poročal o vprašanju prevoza in tranzita. Sprejeta je bila resolucija, ki zahteva, naj bi vse države ratificirale tranzitne pogodbe, sklenjene v Ženevi in v Barceloni, dalje, da bi odpravile vse notne zlasti pa tranzitne vizume, in tretjič, da bi se sklicala posebna konferenca za izdelavo pogodbe o zračnem in cestnem prometu.

Uniforma za povzdigo čednosti

Varšavsko vojno ministrstvo, katerega stoji na čelu sam maršal Piłsudski, je pred kratkim zopet dalo dokaz vseplošne moči in energije, katero ima in razvija v deželi. Treba pa je takoj povedati, da velja v tem primeru borba slabotnemu neprijatelju, pred katerim položijo orožje več ali manj sleherni možiki. Nasprotnik, na katerega se je spravil Piłsudski je namreč ženska — koterija.

Načelnikom v varšavskem vojnem ministrstvu ni ostalo prikriti, da številne dame, zaposlene v njihovih oddelkih, prihajajo v službo tako okusno in decentno oblečene, da so njihovi dekolteji mnogo nevarnejši kakor vojaške tajne, katere je treba v tem ministrstvu strogo čuvati. Vitke postave in elegantne zapeljive nožice uradnic so tako omamljale uradnike v ministrstvu, da je veljala glavna pažnja lepoti in očkovanju z ženskami, dočim so stopile brige za državo daleč v ozadje. To je naposled konstatiral sam maršal Piłsudski. In ker se je zbal za disciplino v armadi ter za resnost vojaških zadev, ki so tudi v Poljski ena izmed prvih državnih brig, se je vrgel na kometne tipkarice in na uradnice vseh razredov.

Izšla je naredba, ki uvaža za ženske uradnice v varšavskem vojnem ministrstvu posebno uniformo. Uniforma je nekakšen kostum na osem gumbov. Luknjice za gumbje smejo biti največ dva centimetra široke. Obleka mora

biti iz temnega sukna ter mora segati od vratu precej globoko do meč pod koleno. Edinole ovratnik obleke sme biti bel, da se oblačilo lahko ohrani v dobrem stanju.

Zlobni jeziki pripovedujejo, da so mlade Poljakinje v sedanjih oblekah prav tako mične in zapeljive, kakor prej, ko niso nosile državnih uniform. Vendar smatrajo v Varšavi, da se je naredba maršala Piłsudskega obnesla in nameravajo uvesti slične uniforme, kakor jih nosijo dame v vojnem ministrstvu, tudi v drugih ministrstvih poljske vlade.

Kdo je dr. Behounek?

Med nesrečnimi udeleženci Nobilove polarne ekspedicije je bil tudi dr. František Behounek iz Prage. Kaj se je zgodilo z njim, še danes ni mogoče natančno povedati. Praški listi prinašajo o njem razne beležke, iz katerih posnemamo:

Dr. Behounek je bil sin strojevodje. Rodil se je l. 1898. Pohajal je državno realko, na univerzi pa je študiral fiziko, kemijo in matematiko. Doktorat je napravil l. 1922. Potem mu je omogočila francoska vlada, da je študiral pri Madame Curie v inštitutu za radij v Parizu, kjer je prebil tri semestre. V tem času je napisal dve razpravi o svojih eksperimentih. Ko se je vrnil l. 1921. v Prago je postal asistent državnega radiološkega inštituta. Tu je služboval ves čas do svojega odhoda na severni tečaj.

Behounek je bil radiolog, specialist v analizi radioaktivnih vod in v določanju radioaktivnih terapevtskih preparatov. Napisal je obširna dela o emanaciji radija, o radioaktivnih kopelih v Jahimovu, o postanku Hessovih žarkov ter o radioaktivnosti ozračja. Že l. 1926. je bil dr. Behounek v spremstvu Amundsena. Moral pa je ostati v Kingsbayu na Spitzbergh, kjer je sistematično meril radioaktivnost in elektriciteto v atmosferi in je tudi napisal delo o ionizaciji v atmosferi in o negativnosti zemeljske elektrike. S tem delom se je pozneje habilitiral.

Povedali smo že, da dr. Behounek ni letel z Amundsenom na severni tečaj, toda »Norge« je le uporabila njegove naprave za merjenje električne napetosti v zraku. Letos je šel učenjak na pot na poseben poziv generala in v nadi, da si bo s tem poletom pridobil svetovno slavo. Kakor vse kaže, pa je mesto velike slave našel skromno smrt.

Gdč. Raymonde Allain,

fotografirana v Parizu po svojem povratku iz Galvestona, kjer je prejela drugo nagrado na tekmi za žensko lepoto.

Umetni sladkor

Njegova znanstvena vrednost brez praktičnega pomena.

Kemikoma ženevskega vseučilišča, Švicarju dr. Pictetu in Pražanu dr. Hansu Voglu, se je posrečilo po eksperimentalnem potu pridelati saharozo, ki je praktično enaka sladkorju iz pese. Znanost se je trudila že kakšnih 40 let, a to je ugotovila pravo sestavo te snovi, a to je uspelo šele sedaj, ko sta oba učenjaka s pomočjo neke sestavine iz octove kisline spojila dve, glukozo in fruktozo, krvni sladkor in grozdni sladkor. Izum je velike vrednosti za znanost.

Oba sta potnika

»Dovolite, da se vam predstavim: Sulpicij, trgovski potnik.«
»Kajurni, poročni potnik.«

Na glavobol

sem že pazil! Našel sem sredstvo, katero zvesto uporabljam. Čim začetim predneke glavobole, takoj zaužijem neprekosljive

Aspirin-tablete
Bayer
In me glava sploh ne prične boleti. Kupujem pa samo pristne »Bayerove-tablete« v originalnih zavitkih z modro-belorusko garancijsko znamko.

nost samo, n. dr. za medicino, ki ji bo sedaj mogoče proučiti delovanje, posameznih sestavin te snovi na človeški organizem. Praktično pa za danes nima velikega pomena, ker stane 1 g tako pridelanega sladkorja približno 4500 Din.

Šolstvo

Š — Matura na državnem moškem učiteljskem v Ljubljani. Pod predsedstvom gosp. vseučilišnega profesorja dr. Aleksandra Stojčevića so se vršili v dneh 13. do 23. t. m. ustni zrelostni izpiti na državnem moškem učiteljskem. Zrelostni izpit so napravili: Ladislav Ambrožič, Ivan Babnik, Josip Babnik, Ivan Bregar, Anton Costa (z odliko), Franc Čebotnik (z odliko), Stanislav Dolenc, Rudolf Gabrovec, Danijel Grum, Božidar Horvat (z odliko), Emil Hrovat (z odliko), Ivan Ježeršek, Franc Kokalj (z odliko), Bogomir Košela, Peter Kompos, Lovro Korenčan, Konrad Kotnik, Vladimir Kovarčič (z odliko), Mihael Kramar (z odliko), Franc Kramer, Gustav Kržižnik, Bogomil Kus, Karel Kušar, Stanko Lampič, Anton Ljubič, Milan Mahkota, Oton Mikalar, Viktor Mokorel, Vekoslav Perpar, Viktor Plevelj, Stanko Ponikvar (z odliko), Bogomir Salberger, Milan Sila, Josip Simčič, Vinko Skubic, Vladimir Svetina, Boris Sinigoi, Janko Torelli, Branko Urbančič, Ivan Verčič (z odliko), Milan Verčič (z odliko) in Maks Žitnik. K zrelostnim izpitom je bilo pripuščeno 49 kandidatov. Zrelostni izpit z odliko je napravilo 10 kandidatov, zrelih je 32 in 7 kandidatov je dovoljen ponavljanje izpit v septembru.

Š — Na II. državni ženski meščanski šoli v Ljubljani se bo vršilo vpisovanje učencev 29. in 30. junija od 8. do 12. ure v II. nadstropju šolskega poslopja. Učenci, ki vstopajo v 1. razred, naj prinesejo s seboj zadnje šolsko izpisevalno in krstni list, oziroma izpisek iz matične knjige.

Š — Matura na državni realni v Ljubljani se je vršila v dneh 9. do 25. junija pod predsedstvom vladnega svetnika Alojzija Tavčarja. Zrelostni izpit je delalo in uspešno dovršilo 47 kandidatov (med njimi en privatist) in 2 kandidatini, in sicer Leopold Andree, Nenad Bartol, Dušan Berce, Feliks Caharija, Boris Čebotarev, Josip Develak, Marijan Dorrer, Vendelin Dvořák, Anton Fatur, Josip Ferenčak, Katarina Grasselli, Boris Gregorič, Adolf Hussu, Ivo Klemenčič, Josip Kosmatin, Leon Kovačič, Fran Kovič, Karel Kranjc, Dušan Krapež, Marijan Krapež, Branko Lampret, Engelbert Leskovec (z odliko), Marij Luckmann, Davorin Marinko, Vladimir Mazi, Milenka Mladjenović, Vilimian Mladjenović, Milan Molč (z odliko), Viljem Mrdjen, Drago Obratunč, Mirko Pavlica, Stanko Perhavec, Stojan Perhavec, Alfred Pičinin, Rudolf Pogacar, Marijan Prezelj, Fran Prosen, Drago Puc, Igo Sever, Leon Souvan, Bojan Stupica, Miloš Subic, Rajko Salehar, Bojan Santel, Boris Švab, Ivan Vrečer, Branko Znidaršič, Milan Sever.

Š — Na državni meščanski šoli pri Sv. Lenartu v Slov. gorah bo vpisovanje v vse razrede 29. in 30. junija in 1. julija v ravnateljevi pisarni v dopoldanskih urah. V 1. razred se sprejemajo učenci in učenke, ki so dovršili 4. šolsko leto na osnovni šoli. K vpisu je treba prinesiti šolski izkaz in krstni izpisek. Ubožni učenci dobijo z novim šolskim letom brezplačno učne knjige in nekaj šolskih potrebščin.

Š — Gospodinska šola »Mladici« vpisuje gojenke za šolsko leto 1928/29. v soboto, 30. junija ob 9. zjutraj v pisarni ravnateljstva ženske gimnazije na Bleiweisovi cesti, I. nadstropje. Gospodinska šola podaja občo gospodinsko nazobrazbo in temeljit teoretičen in praktičen pouk v vseh starih gospodinjstva. Učna doba traja od 1. oktobra do 29. junija. Gojenke so ali zunanje, ki stanujejo doma ali drugod, ali pa notranje, ki stanujejo v internatu, ki je v zvezi z gospodinsko šolo. Zunanje gojenke plačujejo mesečno 500 Din, notranje plačujejo za vso oskrbo in stanovanje 1000 Din. V internat gospodinske šole se sprejemajo tudi gojenke, ki posejajo ali žensko realno gimnazijo ali pa učenke drugih ljubljanskih šol. Za vso oskrbo in provostno hrano plačujejo mesečno 1000 Din. Internat ima svojega domačega zdravnika in poleg učiteljice tudi perfektinjo za nemško in francosko konverzacijo.

Š — Državna osnovna šola v Žužemberku priredi dne 29. t. m. v šoli zanimivo in bogato razstavo deških in dekljskih ročnih del ter risarskih in pismenih izdelkov. Razstava bo odprta od 7. zjutraj do 8. zvečer. Starše in vse prijatelje mladine, ki se zanimajo za delo mladih delavcev, vabi k obilni udeležbi šolsko upraviteljstvo.

Š — Dekliška meščanska šola v Celju izkazuje za leto 1927-28 naslednjo statistiko: Koncem leta je bilo vseh učenk 284. Šolsko leto so končali 236 z dobrim uspehom, 39 jih ima ponavljalni izpit, padlo jih je 8 in ena učenka je neredovna. Za končne izpite (malo maturo) se je prijavilo 33 učenk, izmed katerih je napravilo izpit z dobrim uspehom 29. Štiri pa imajo ponavljalne izpite. Ponavljalni in privatni izpiti bodo 24. in 25. avgusta od 8. ure dalje. Prošnje je vložit na ravnateljstvo šole do 20. avgusta; kolekovati je prošnje s koleki za 10 Din. Naknadni zaključni izpiti bodo od 27. do 31. avgusta.

Najboljše, najtrajnejše, zato
13 najcenejše!

Dopisi

VOJNIK. Sokoliči v Vojniku prirede na Petrovo, 29. t. m. ob 8. veseloigro «Skrti» z godbo, petjem in plekom. Po igri telovadni nastop: proste vaje na godbo in šaljive igre.

DOL PRI HRASTNIKU. Letos se odpre razstava ženskih in moških ročnih izdelkov ter drugih del na praznik, to je v petek, dne 29. t. m. ob 8. zjutraj. Popoldne ob 3. pa se bo vršila zaključna akademija učenec z raznimi nastopi in mladinsko igro. Prijatelji mladine dobrodošli.

KAMNIK. Za pomoč Bolgarom, prizadejim po potresni katastrofi, se je v Kamniku nabral znesek 1159.50 Din. Dali sta dve predstavi v Narodni čitalnici znesek 600 Din, predstava društva Kamnik 259.50 Din in kamniški občinski odbor znesek 300 Din. Celotna vsota je bila odposlana po krajevem odboru Oblastnemu odboru društva Rdečega križa v Ljubljani.

DOMŽALE. Kamniško sokolsko okrožje je pretečeno nedeljo priredilo pešizlet z javno telovadbo na Duplico pri Kamniku. Izleta se je udeležilo blizu 150 članov Sokolstva. Ves nastop je bil prav lep. Dobro izvedbo prostih vaj sta pokazala oba naraščaja. Okrožnemu nastopu bodo sledili nastopi posameznih društev, na katere bomo v «Jutru» pravočasno opozorili naše okoličane.

ZAGORJE. Tombola Kola jugoslovenskih sester je preložena na september. — Odbor.

BRASLOVČE. Občni zbor podružnice Jugoslovenske Matice za okoliš Braslovče — Paka — Polzela in Gomilsko se bo vršil dne 29. junija ob 15. v dvorani g. Cimpermana na Polzeli po običajnem sporedu. Ob tel. priključitvi polzelski diletantje veseloigro v 5 dejanjih. Matiček se ženi v prid Jugoslav. Matički. K obilni udeležbi vabi podružnični odbor.

BOROVNICA. Po odmoru smo imeli pred kratkim prileten večer v Sokolskem domu. Oktet viških Sokolov je ubralo zapel več pesmi, s. Milena z izbornim izločnim glasom je prav ljubo proizvajala par pesmi in prejela zaslužen aplavz ter šopek cvetk. Spevoigra «Vaška kri» je z izjemnimi igranci prav dobro uspevala. Priporočila se podalekškim odrom, zlasti v obmejnih krajih, ker je lahko uprizorljiva. Za užitek večera smo br. in s. Vičanom hvaležni. — V telovadnici pridno vježbo in se pripravljajo za javni nastop 8. julija na vrtu s. Hele Svigljeve.

SOSTANJ. Umr v parlamentu je zelo razburila naše sicer mirno mesto. Raz hiš pristaev KDK so zaplapolale črne zastave. Kraj. org. SDS je odposlala predsedstvu KDK v Zagreb naslednjo brzojavko: «Kraj. org. SDS Sostanj izreka povodom mučeniške smrti odličnik poslancev najboljše sožalje».

DRAVOGRAĐ. Dne 24. t. m. je priredilo agilno pevsko društvo «Drava» ob 4. popoldne v Dravogradu v dvorani kina zanimiv koncert, ki je privabil v dvorano dokaj pevске hrane željnega občinstva, ki bi ga pa seveda lahko bilo še več. Zlasti širšega, če bi merodajni faktorji na ta za Dravograd nedvomno veliki kulturni dogodek primerno opozorili ljudstvo. Skrbno sestavljeni program starejših in modernjših moških zborov se je izvajal v celoti zelo fino, izgovorjava je enotna, prednašanje smiselno, dinamika pravilna, posamezni glasovi med seboj dobro oddehtani in izenačeni, le pri prvih tenorjih bi si želeli še več zlitosti. Hvaležno navzoče občinstvo je priznavalo dobro izvajanje z močnimi aplavzi, ki so dosegli višek pri Adamičevih: «Je pa davi slanica padla» z simpatičnim baritonskim solom g. Faganellija, ki so jo morali pevci ponoviti. Zbor vodi mladi, nadarjeni, temperamentni pevovalja Horvat s sigurno roko. Zbor je v zelo dobri formi in je prav, da poleti prihodnje dni koncertirata v razne kraje naše Goranske, kakor v Bohinj, Jesenice in Begunje, da tudi tam pokaže, kako lepe so naše pesmi, posebno če jih poje moški zbor, ki je gotovo eden najboljših v Sloveniji.

POZOR, 7741

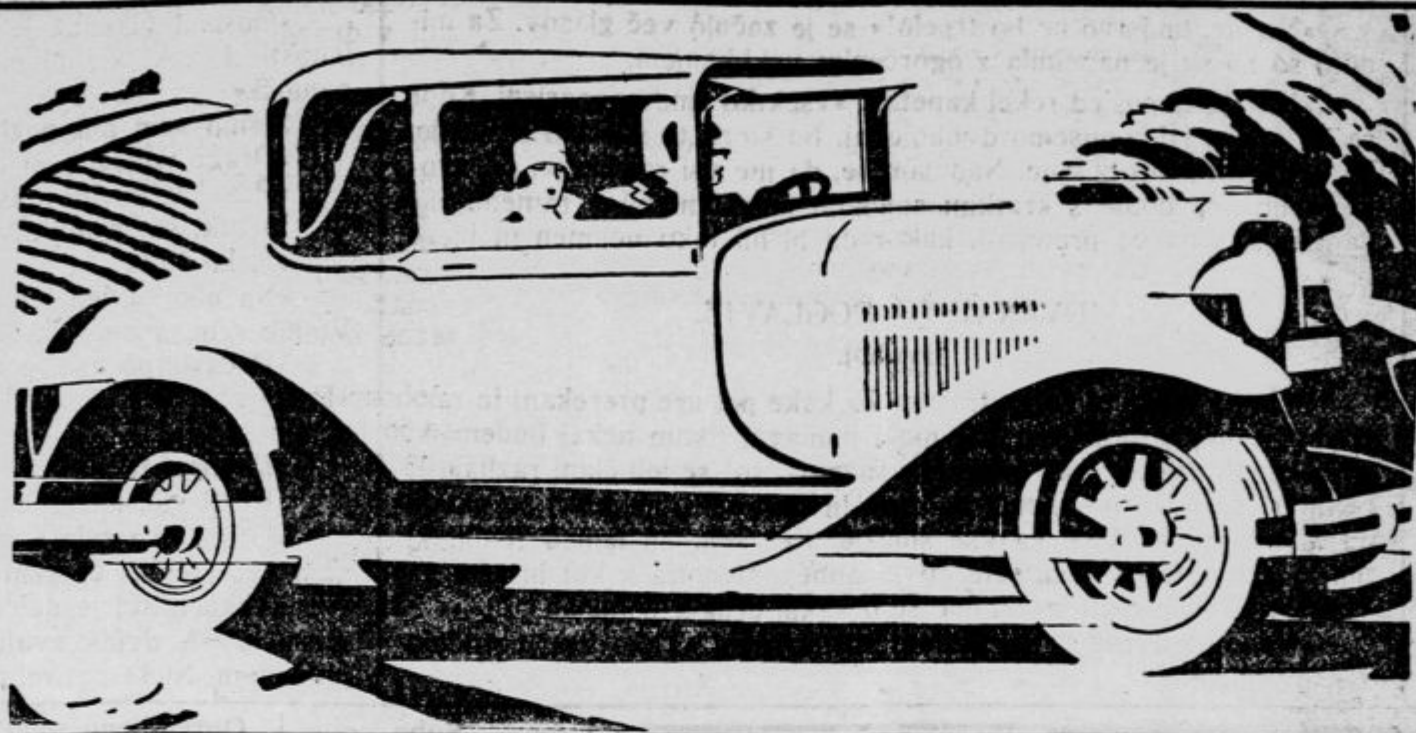
strojni ključavničarji!

Werkezeug - Schnitt - Stanzenmacher

naj ne potujejo v Kamnik, ker so delavci tam v stavki.

S. M. R. J. za Slovenijo.

Zdaj — kakor nekdanj v letu 1896 — na čelu svojega časa. prenarejen Oldsmobile uporablja novi materijal, nove metode

Novi hladilnik in popolnoma novi slogi karoserije napravijo najnovejši Oldsmobile odličnejši!

Prvi je bil zgrajen v letu 1896, kadar se o večini ostalih vozov sploh ni nič znalo. Oldsmobile je bil vedno pionir. Zdaj je General Motors napravil na njem tako znamenite predelave s tako bistrovidnostjo in tehničnim znanjem, da je dandanes Oldsmobile zopet voditelj med vozovi primerne cene.

Da bi voz bolj tiho vozil, leži motor na gumeni podlogi. spojnice je prevlečena z gumo, kovinski sklepi karoserije pritegnjeni so s pletenimi vezmi, karoserija in šasija so izolirane z gumom.

Nenavadno kratek radius izpreobrniti se (ker je šasija zakrivljena), avtomatična kontrola sveč in brza akceleracija visoko komprimiranega motorja dajo odgovarjajočo lahkoto opravljanja, ki je imenitno.

Bolj kakor kdaj poprej so stavitelji dosegli svojo nespremenjeno nameno: napraviti Oldsmobile voz, ki je najlažje in najbolje za voziti.

Zastopniki po vsej Jugoslaviji.

OLDSMOBILE SIX

PROIZVOD GENERAL MOTORS

Lep naj bo Vaš dom.

65 Stikarije in pleskanje naj Vam vedno preskrbi Ivan Košak. Bleiweisova cesta št. 15. Slikarstvo in pleskarstvo. Najboljše vzorci.

Miha Oswald
Anica Oswald roj. Munda
poročena

Ljubljana, dne 26. junija 1928

Slamnače - embalaža
Nepremočljive plohte
Plateno blago
Motvoz 7798

po tvorniških cenah pri:

„IMPEX JUTA“ d. d., Zagreb, Ulica 55.

Majone, najkakovostnejše sadje prinaša izvažen sad. ako ga spomladajno gnojimo s Kani-poz cvetlice hranečo soljo Vitrar. ki zavrti mešan s precejano semljico, zadostuje za 100-150 svet. lončkov. Cena 48 Din. mali ovitek 12.50 Din. Če ljubite cvetlice, polivajte jih s Kani-poz cvetlice hranečo soljo. — Poslužite se navodila za gojenje cvetlice.

Prodaja se v lekarnah, drogerijah, trgovinah s cvetlicami in semen. Proti predplačilu razpošljamo franco. Po povzetju ne pošljemo. — Z. Sumaher, kem. farmaceutski laboratorij. Crvenka (SHS). 105

Zahvala.
Za iskreno sočutje ob smrti našega soproga, očeta, strica, gospoda
Antona Privošnika
izrekamo tem potom najsrčnejšo zahvalo č. duhovščini ter vsem, ki so v tako polnem številu spremili dragega pokojnika k večnemu počitku.
Zalec, dne 26. junija 1928. Zalujoča rodbina.

V svrhu razširjenja dobro vpeljane, od leta 1885. obstoječe špecerijske trgovine na eni najprometnejših cest Maribora, se sprejme

družabnik

z vlogo najmanj Din 100.000.—. Velika prvovrstna skladišča, primerna za en gros. so na razpolago. — Eventuelno se tudi trgovina proda. — Dopise pod »Rentabiliteta sigurna« na upravo »Jutra«. Maribor.

Posestvo

z dobro vpeljano gostilno, na najlepšem kraju v Ljubljani prodam.
Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«.

Solne zastore

platene, po najnižji ceni po meri izdelane
Rudolf Sever
tapatnik, Marjito trg št. 2.
— Pred nakupom drugje razstavljajte moj prospekt.

Pazite na obleke
ker si veliko, veliko lahko prihranite. Če jo imate čistiti in barvati v kemično pralnico

ANTON BOC
Ljubljana,
seleburgova ulica 6/1
— tovarna: Vič-Glinca

— Najboljše, najtrajnejše, zato najcenejše!

Rešite svo najlepši araz.

svoje lasel Toda z zares zanesljivim in preizkušenim sredstvom za lase z ANA ČILAG-pomado Čilag oomado uporabljajte že nad 50 let po vsem svetu milijoni ljudi z najboljšim uspehom in bo tudi Vam pomagal. Veliki lončič Din 60.— dvojni Din 90.— K temu potrebujete: specialni šampon za 20-kratno umivanje las Din 25 Poštnina posebej — Adresirajte svojo naročbo točno:
»AURORA« odd 16. NOVIŠAD
Železnika 47. 12

UREDITE SVOJO PREBAVO IN IZGILI BODO VAŠE BOLEČINE.

Bolečine v ledenic in črevesih, zapeka glavobol, naval krvi v glavo, nervoznost, nespanje, hemoroidi slab tek imajo svoj izvor v slabi prebavi. Uredite svojo prebavo s preizkušenim oljstvom »FIGOL« za budo minile Vaše bolečine. »FIGOL« eliksir ureja prebavo in Vam povrne zdravje. »FIGOL« izdeluje in pošilja po pošti proti povzetju s navodilom o uporabi takrat.

Dr. SEMELIČ, DUBROVNIK 2.
Originalni zavojček 3 steklenic, s ovojem in poštno vred Din 105.—. 8 steklenic Din 245.—. 1 steklenica Din 40.—. Mnogoštevilne zabavne izjave dohajajo nam iz uspešnem delovanju »FIGOLA«.

JOSIP ŠLIBAR, Ljubljana

Stari trg 21 (poleg Zalaznika)

Pralna svila Din 28, 32, 42, 45
Pongl v vseh barvah Din 45, 54, 70
Fontar svila v različnih vzorcih Din 88, 95, 110
Crep de chine v vseh barvah Din 100, 120, 135
Svila za plašče Din 135, 145, 160

ZA KOPALNO SEZIJ

Svetovnoznana zdravilišča in odpočivališča.

Penzionati, Internati, Domovi za dečke in deklice.

Cena za celo penzijo za otroke 140 šfr., za odrasle 150 šfr., ki velja za 4 zdravilišča pri tedenski premenjavi. Reference nad 1000 družin. Prospekti (Poštnina za odgovor.)

BIRO PENZIONATOV PESTALOZZI

(Fédération Internationale des Pensionats Européens).
Budapest V. Alkotmány str. 4., I. Telefon: Teréz 242—36.

Zdravilišča in odpočivališča:

Va Madžarskem: Budapest, Siófok. V Švici: Zeneva*, Lausanne*, Neuchatel*, Luzern, Montreux*, Zürich*, Lugano, St. Moritz. V Franciji: Paris*, Deauville, Trouville, Biarritz, Aix-les-Bains, Grenoble*, Evian (Zenevsko jezero), Chamonix. Na francoski rivieri: St. Raphael, Cannes, Nizza*, Juanes-Pina, Monte-Carlo, Menton. V Angliji: London*, Cambridge*, Brighton, Folkestone. V Italiji: San Remo*, Nervi, Benetke, Bordighera, Opatija, Riccione, Rim*, Neapel*, Palermo, Meran. V Avstriji: Wien*, Zell-am-See, Linz*, Innsbruck*, Salzburg*, V Nemčiji: Berlin*, V Belgiji: Ostende. V Afriki: Algir, Tunia.

Z * zaznamovani kraji so stalni internati, domovi za dečke in deklice (tudi za odrasle) odprti vse leto. Drugi penzionati v zdraviliščih so odprti le v juliju avgustu in septembru. Potovanja v družbi popust (25—50%) direktni ekstra Pullmannovi vagoni. Cene internatov v šolskem letu (od 15 septembra dalje) 110 šfr na mesec.

V globoki žalosti sporočamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem žalostno vest, da je naš dobri soprog, oče, stari oče, brat, stric in svak, gospod

Ljudevit Rus

dne 25. junija t. l. mirno v Gospodu zaspal.
Pogreb blagega pokojnika se vrši v sredo, dne 27. junija 1928 ob 15. uri (3.) popoldne iz mrtvaške veže splošne bolnice na pokopališče k Sv. Križu.
Sv. maša zadušnica se bo darovala v četrtek 28. t. m. zjutraj ob 7. uri v cerkvi Marijinega Oznanjenja.
LJUBLJANA, dne 26. junija 1928. 7887
Franciška Rus, soproga. — Franc. Marica, Viktor, otroci.
Jože Rus, brat. — Roza Gajer, sestra.

Občina Ljubljana
Mestni pogrebni zavod

Potrži neizmerno žalosti naznanjamo vsem prijateljem in znancem, da je dne 26. t. m. po dolgi, mučni bolezni, previdna s svetotajstvi sv. vere, preminula naša nepozabna mamica, sestra, teta in svakinja, gospa

Zofija Zupan

vdova višjega činovnika drž. žel.

Pogreb bo v četrtek, dne 28. junija t. l. ob 2. uri popoldne iz hiše žalosti, Skofja ulica 7, na pokopališče k Sv. Križu.
Maša zadušnica se bo darovala dne 30. junija t. l. ob pol 8. uri zjutraj v farni cerkvi sv. Petra.
LJUBLJANA, dne 26. junija 1928. 7895
Sipko, Bogdan, Mitjutin, Nada, Igor, otroci in ostali sorodniki

Centrala za staro železo, družba z o. z. v Ljubljani, naznanja tužno vest, da je dne 25. t. m. ob 6. uri popoldne nenadoma preminul njen uradnik gospod

Vladimir Kočever

Pogreb se bo vršil v sredo, dne 27. t. m. ob 5. uri popoldne iz mrtvaške veže splošne bolnice na pokopališče k Sv. Križu.

Vzornemu, vestnemu in značajnemu uradniku ohranimo časten spomin.

V Ljubljani, dne 26. junija 1928.

Stanley Weyman:

Rdeča kokarda

Roman.

»Odbili? Kako to?« je zavpil notar in napihnil votlo lice. »Člane odseka za...«

»Kako?« mu je kapetan brez ceremonij prestrigel besedo. »Z ostrino tenkega dvorjanskega meča! Vi me seveda ne razumete; a nekaj nas je v tej sobi, ki ne moremo stopiti na ulico, ne da bi se izpostavili nevarnosti, da nas kdo opsuje ali izzove.«

»Tako je!« sta v en glas pritrdila dva šljivarja na spodnjem koncu mize.

»In ne samo to,« je nadaljeval kapetan s čedalje večjo razvnetostjo. »Za temi izzivanja se ne skriva naključje, ampak dobro premišljen načrt. S tem sredstvom nas hočejo ukrotiti. Pravkar sem srečal na ulici tri gospode, ki bi prisegeli, da so preoblečeni učitelji borjenja.«

»Pretepači!« jih je patetično obsodil notar.

»Zastran mene,« je hladnokrvno rekel Hughes. »Imenujte jih kakor vam drago. Toda kaj nam je storiti? Ako ne moremo nikamor več, ne da bi se nastavliali izzivanju in dvobojem, smo razoroženi. Vse voditelje bodo pobili, drugega za drugim.«

»Ljudstvo vas bo maščevalo!« je veličastno proglasil notar.

Kapetan je skomignil z rameni.

»Preljubeznivi ste,« je dejal.

»V tem trenutku,« se je zaskrbljenim obrazom oglašil abbé Benoit, »v tem trenutku vidim samo eno pot. Rekli ste, gospod kapetan, da je več članov odseka neborcove. Zakaj, vas vprašam, je zakaj naj bi se dvbojeval kdorkoli izmed nas, da ustreže nasprotnikom?«

»Bogme, videti je, da imate prav!« je odkrito pritrdil Hughes

in pogledal okoli sebe, z očmi vprašujoč ostale, kaj mislijo. »Čemu naj se dvbojujem? Za svojo osebo priznam, da mi ni bogve kaj do tega. Da nisem bojazljiv, sem dokazal drugod.«

Vsi so obmolknili in neodločno pogledovali drug drugega.

»Nu,« je dejal naposled kapetan, »kaj vam brani govoriti? To je resna stvar, ne šala. Zdaj nismo več svobodni plemiči, ampak vojniki pod jarmom discipline.«

»Da,« sem rekel v zadregi, čuteč, da se vsi pogledi upirajo vame. »Toda ljudje, ki cenijo čast, gospod kapetan, ne morejo kar tako zatajiti izvestnih nazorov. S tem, da prestanemo maščevati žalitve, se ponižamo do živali.«

»Nič se ne bojte, gospod vikont!« je zdajci vzkliknil Buton.

»Ljudstvo tega ne bo trpelo!«

»Ne, ne, ljudstvo ne bo trpelo!« se je začelo več glasov. Za minuto so ba se je napolnila z ogorčenim vzklikanjem.

»Nu,« je naposled rekel kapetan, »vsektko smo opozorjeni. Kdor se bo poslej lahkomišeln dvbojeval, bo storil to s polno zavestjo, da ustreza nasprotnikom. Nadejam se, da me vsi razumete. Za svojo osebo,« je dodal s kratkim smehom in skomignil z rameni, »se dam rajši s palico preteptati, kakor da bi bil tako neumen in bi se bil.«

DVANAJSTO POGLAVJE.

Dvoboj.

Seja na srečo ni dolgo trajala. Za kake pol ure prekanj in razgovorov, pri katerih sem kar moči pomagal tistim nekaj ljudem, ki so pokazali vsaj trdno zdravega razuma, so se jeli člani razhajati; nekateri so odšli po raznih nalogah in opravkih, nekateri so ostali, da bi bili pripravljeni za vse slučaje. Ker sem bil izmed tistih, ki jim je bilo ostati v hiši, sem odšel abbé Benoita v kot in sem ga vprašal ali se slišati iz okolice še o kakih drugih pobudah.

»Ne,« je odvrnil in mi skrivaj stisnil roko. »Tako vsaj poročajo zaeslji ljudje.«

Nato je nadaljeval s prdušenim, izpremenjenim glasom, ki je pričal, da služi mojo notranjo potrnost:

»Oh, gospod vikont, glejmo pred vsem, da ohranimo mir! Storitvo v ta namen, kar je moremo. Branimo nedolžne — vsega ostalega nam je malo mar. Zakaj vidi se mi, da bo zlo veliko večje, nego sem mislil izprva. Oklenimo se...«

Tedajci pa je umolknil in se ozrl, presenečen po vrnitvi kapetana Hughesa, ki je planil v sobo tako glasno in nepričakovano, da so vsi, kar jih je bilo ostalo za mizo, nehote skočili na noge. Kapetanov obraz je bil ves v ognju in oči so se mu bliskale od gneva. Notar, ki je stal najbližje vrat, je prebledel in ga jecljaje vprašal, kaj se je zgodilo. Toda kapetan ga je zaničljivo ošinil s pogledom in stopil naravnost k meni.

»Gospod vikont,« je rekel z glasom zatikajočim se od razburjenosti, »vi, ki ste plemič, me boste razumeli. Treba mi je vaše pomoči.«

Strmo sem mu pogledal v obraz.

»Drage volje,« sem dejal. »Za kaj pa gre?«

»Pravkar so me opsovali!« je odvrnil.

In brki so se mu divje naježili.

»Kako to?«

»Na ulici! Eden teh fičiričev me je opsoval! Toda naučim ga! Vojnik sem, gospod, in...«

»Počasi, počasi, gospod kapetan,« sem rekel ves prepaden.

»Preje sem vas razumel tako, da se ne bomo več dvbojevali. Posebno še vi...«

»Kakopak!«

»Rekli ste, da se daste rajši s palico preteptati, nego da bi...«

»Grom in strela!« je viknil. »Kaj pa mislite! Ali menite, da nisem več plemič, če sem služil v Ameriki in ne na Francoskem?«

Taka misel je daleč od mene,« sem odvrnil, s težavo brzdaje nasmeh. »A dvbojevat se bi bilo toliko kakor ustreči njihovim namenom. Ni še pet minut, kar ste sami tako govorili...«

Naročila in vse dopise, ličnice in malih oglašev, je poslal na Oglasi od dalek Jutra, Ljubljana, Prešernova 9. Tel. št. 2492

Mali oglasi, ki služijo v porredovalne in socialne namene občinstva, vaka bresda 50 par. Najmanjši znesek 10 par. Pristojbina za sifro 10 par.

Mali oglasi

Vse pristojbine je uparila bi obsema s naročilom, arcar in oglašev, pristoje Čekovni račun pošte Ljubljana, št. 1832

Službe dobi

Boljšje dekle
Vsem za Beograd za blizna dela s dobrimi izpričevanji. Poudarje pod sifro »Beograd št. 35« na oglaš. odd. »Jutra«. 21835

Trgovskega pomočnika
izkušenega mešane stroke, s dobrimi referencami sprejme Karel Cimpršek nasl. Alfonz Kastelic. 21825

Strojepisko
posreduje večjo tudi steno-grafije, sprejme odvetniška pisarna dr. Albina Smoleta. Predpogoj je dveletna praksa v odvetniški pisarni. 21883

Urar. pomočnika
za Dubrovnik išče za takoj Josip Krilić, urar. Dubrovnik, Trg Kralja Petra. 21894

Trg. sotrudnico
vsega vsakega dela, ki bi morala delati v skladu s in pri ekspedicijski blaga — sprejme tovarna čevljev. Poudarje na oglaš. oddelku »Jutra« pod »Čevlji«. 21893

2 mizar. pomočnika
samostojna stavbna delavca in krepkega vajenca sprejem. Naslov v oglaš. oddelku »Jutra«. 21892

Kleparji, pozor!
Sprejem takoj kleparkega poslovanja, ki ima najmanj 3 leta pomočništva dobe ter zmožen vsakega dela te stroke. — Služba stalna, plača po dogovoru. Natančne informacije daje Cirila Pirečnik, Rečica ob Savinji. 21890

5 slikarskih in ple-skar. pomočnikov
sprejme takoj trdnja A. Stiplovec, slikar in ple-skar v Ljubljani, Krakovska ul. št. 5. 21915

Natakarico
sprejme takoj Zuzelj, restavracija, Rajhenburg. 21929

Likarico
sprejem v stalno službo. Naslov v oglašnem oddelku »Jutra«. 21932

Učenca
sprejem za špecijalko in delikatesno trgovino. Poudarje na oglašni oddelku »Jutra« pod »Marljiv«. 21951

Pek. pomočnika
mladega, ki bi tudi razna-gal kruh, sprejem. Poudarje na oglašni oddelku »Jutra« pod sifro »Pek«. 21937

Vajenca
za pekarijo na deželi — krepkega, 15—16 let stara-ga sprejem takoj. — Poudarje na »Vajence« na oglašni oddelku »Jutra«. — Kupim tudi delilni stroj za testo. 21938

Učenca
močnega, s potrebnimi izobrazbo, sprejem v trgovino z mešanim blagom. Sinoči telefoniranje imajo prednost. Poudarje na oglašni oddelku »Jutra« pod sifro »Priden in pošten«. 21939

Kovaškega pomočnika
dobro izkušenega v podkovanju konj, sprejme takoj Mihail Segar, kovaški mojster, Lipenjski 42 — pošta Grabovo-Rakel. 21940

Trgovski potniki

Takojšnji za-služek
se nudi potnikom, ki obiskujejo in prodajajo pri-vatnim odjemalcem v mestu in na dečeli. Seizjske novosti! Pojavila vsak dan od 3. do 5 ure. V Kovač, Sr. Petra nasip 17. 19801

Pouk
iz boljšje družine da nemško konverzacijo otrokom poci. Poudarje na oglaš. odd. Jutra pod »Konver-sacijas«. 21840

Šoferska šola
daje pouk in izobrazbo študentom in teoretično kan-tidate za samostojno šofersko. Poudarje na oglaš. odd. Jutra pod »Šoferska šola«. 21840

Obrit
Slike za legitimacije vrvrnje najhitreje fotografirane. Hübner, Ljubljana, Valvatorjev trg. 92

Službe išče
Podjetjem uradom, denarnim zavodom se priporoča za poduradnika ali sluzgo vesten zanes-ljiv in inteligenten mlade-niš, lepe postave, ki je ab-solutno zanesljiv in zvest, ki bi bil vsakemu šefu v veselje. Cenjeni interesi izve-jejo naslov v oglašnem oddelku »Jutra«. 21507

Trg. pomočnik
mlad, dobro izvešan v me-sanih stroki, želji premeniti mesto. Nastop po dogovoru. Cenji dopise na oglaš. odd. »Jutra« pod »Zane-sljiva moče«. 21440

Kontoristinja
s srednješolsko izobrazbo in z nekaj prakse, išče mesto. Gre tudi kot blaginjska ali vzgojitelja. Cenji po-pušbe pod »Postena« na oglašni oddelku »Jutra«. 21838

Izurnjen kurjač
želji službo. Naslov v oglaš. oddelku »Jutra«. 21897

Kot nočni čuvai
išče stalno službo možiki, 31 let star, oženjen, pošten, zanesljiv, nekadašec in vodopivec. Nekatere na oglašni oddelku »Jutra« pod sifro »Duplje«. 21891

Šivilja
is boljšje hiše na dečeli, s lastnim, popolnoma novim šivalnim strojem, ki je iz-urjena osebitvo v šiviljni perila, želi radi družinskih razmer namestiti. Gre tu-di v oporo gospodinj ali k otrokom. — Poudarje na oglašni oddelku »Jutra« pod »Tiha in poštena«. 21888

Teracerje
izurjene, išče. Naslov v oglašnem oddelku »Jutra«. 21919

Trgovska učenca
srednje starosti, ki se je že učila 1 leto in 4 mese-ce, želi mesto spremiti na dečelo ali v mestu v boljšjo trgovino. Poudarje na oglašni oddelku »Jutra« pod »Postena in marljiva«. 21917

Diro
na peresa za samca kupim event. tudi konja Marija Urbano, Kopitarjeva ul. 4. 21887

Čebelarstva dela

iščem. Zmožen sem pa tudi mizarjskega dela. Naslov: Florjanska ulica št. 17/II. 21530

Prodaj
Hrastove parkete
Vam dobavlja najugodnejše tovarna Alojzij Kane — Menges. 20691

Jugovičev
Salvator strišče da v posteljnih minutah sladok sir, 6 Din. Barva za strovo maslo in za sir Din 5. Prašek za pripremo si-rovega masla 5 Din. — Sprejemno preporočale. Lekarna Jugovič, Novisad. Zahvaljeva vzorce in po-siljite v pismo 10 Din. 19913

Vrvarske izdelke
najboljše kvalitete zapu-slabene v največji vrvar-ski delovni tovarni. Tovarna metvota in vrvarna. 4 d. 4. Grouplje pri Ljubljani. — Komitelska taloga: Fran-Palme. Ljubljana. Gospo-vestska cesta 7. — Celje: Cankarjeva 7 in Maribor: Koroska 8. 851

Gepelj
pokrit, dobro obranjen, ima napredaj Ivan Cankar. — Naklo pri Kranju. 21835

Kopalna banja
nova, poceni napredaj. — Posredovalnica Mra v Ljubljani. 21913

Motno steklo
10 plošč v velikosti 80 x 80 cm, za okna, vrata itd. prodaja Fr. Aparnik, Kamnik. 21924

Automatičen stroj
za entanje, prodaj. Naslov pove oglašni oddelku »Jutra«. 21931

Motorno kolo
z jako dobro pnevmatiko, prodaj na 1900 Din. Naslov v oglašnem oddelku »Jutra«. 21914

Pozor!
Izvrstno ohranjen osebit Fordov avto za 5 oseb, ki se lahko preuredi za tovr-nega, z elektr. razsvetljavo in samopogonom, zamenjam za stavbni les, drva, mo-torno kolo s priklopi itd. Poudarje na poštini prodaj. št. 218, Ljubljana. 21918

Motorno kolo
3—4 HP, v dobrem stanju, kupi Ivan Hirtl, Guštanj. 21916

Motorno kolo
dobro ohranjeno, kupim. Poudarje na navedbo cene na oglašni oddelku »Jutra« pod »M. C. L.». 21935

Dragocenosti
slatnice in različno slato kupuje Fr. Čuden. Prešernova ulica 1. 308

Vozovi
Otroški voziček
dobro ohranjen, poceni na prodaj. Naslov v oglašnem oddelku »Jutra«. 21854

Družabnico
s 50.000 Din kapitala iščem za oblačilno stroko. Prednost imajo šivilje. Poudarje na »Družabnica 50.000« na oglašni oddelku »Jutra«. 21910

Oglasni oddelk „Jutra“

v Prešernovi ulici šte. 4
bo v sredo pred narodnim praznikom, dne 27. t. m. uradoval, kakor ob sobotih in dnevih pred prazniki, to je permanentno

od 7. do 2. ure popoldne.
Naročite oglase pravočasno!

Pohištvo

Razno pohištvo
radi selitve prodam. Isto-tam napredaj tudi kuhinjska kredenca, pripravna za gostilno. Naslov v oglaš. oddelku »Jutra«. 21896

Otomane

v damastu po 580, v blagu po 580, vrhne žimnice po 225 in spodnje po 250 Din. Solidno delo. Hoteli, zavodi in prenočišča popusti. — Slavko Franc, tapetništvo, Emonska cesta 10. 21945

Kupim

Stružnico
2—3 m dolžine, rabljeno, dobro ohranjeno, kupimo. Poudarje na »Una« d. d. Rožni dol, pošta Semič. 21682

Arnika cvetje
ter podleskovo seme itd kupujem po najvišjih dnevnih cenah. Iščem na-kupovalce. — Ed. Piller, Vrhnika. 21597

Motor

nov ali rabljen — motor ohranjen, 40 k. s. močan, na bencin, bencol ali sli-čno, lahko tudi na plin — kupi Jožef Čeh, ključavni-car, Sv. Lenart v Sloven-skih gorah. 21889

Mizni štedilnik

dobro ohranjen, kupim. Poudarje na oglaš. oddelku »Jutra« pod »Štedilnik«. 21925

Stružnico

2—3 m dolžine, rabljeno, dobro ohranjeno, kupimo. Poudarje na »Una« d. d. Rožni dol, pošta Semič. 21682

Kapital

100.000 Din kapitala potrebujem popojana, dobro uspevajoča družba. Ve-liki vrt, sadonosiči, gospo-darsko poslovanje, čebelnjak, poleg stavbni prostor s krasnim razgledom. Reme ponudbe pod »Ugodni na-kup« na oglašni oddelku »Jutra«. 21936

Družabnico

s 50.000 Din kapitala iščem za oblačilno stroko. Prednost imajo šivilje. Poudarje na »Družabnica 50.000« na oglašni oddelku »Jutra«. 21910

Lokali

Trgovino
z lepim poslojem, tik te-lesnice takoj ugodno pro-daj. Naslov v oglaš. odd. »Jutra«. 21480

Lokal

prazen, v najvišjevalni tr-goviski četrti, pripraven za vsako stroko. o d d m v najem takoj Poudarje na »Zivahna točka« na oglašni oddelku »Jutra«. 21947

Posest

Enonadstropno hišo
na novo preurejeno — s manjšim posestvom ter vi-ugradom radi preselitve po-ugodni cenji prodam ali od-dam v najem. Oddajeno 5 minut od kolodvorske Strata-Popice. Reflektantje naj se oglašijo v gostilni na kolodvoru. Medjo, Strata — Dolenjska. 21685

Hiša

v kateri je znana restavracija v Goricanah št. 19 (Medvođe) je napredaj. Več v oglašnem oddelku »Jutra«. 21721

Rudarji pozor!

V bližini rudnika Hudajana pri Laškem prodam malo, zidano in s opako krito hi-šo, v kateri je obokana kuhinja in velika so-ba. Poleg hiše je hlev za 3 glavi živine, s malhno sobico. Okrog hiše je tudi oral semljiska. — Solnčno lego. Cena 16.000 Din. Po-nudbe na dr. Roš, odvetnik — Laško. 21692

Vila

nova, dvonadstropna, eno-nadstropna, davka prosta, napredaj za 190.000 Din, v območju Linhartove ceste. Potreben kapital 90.000 Din. Informacije daje posredo-valna pisarna na Dunjski cesti 7. 21899

Hišo z gostilno

pri farni cerkvi v Ljubljani, dvonadstropno, za 165.000 prodaj. Realiteta pi-sarna v Ljubljani, Kolo-dvorska ulica 29. 21930

Hišico na deželi

primerno za krojaško obrt kupim ali vžamem v najem. Poudarje na oglaš. oddelku »Jutra« pod »Krojač«. 21927

Vilo

dvonadstropna, v centru Bile, ugodno prodam. Ve-liki vrt, sadonosiči, gospo-darsko poslovanje, čebelnjak, poleg stavbni prostor s krasnim razgledom. Reme ponudbe pod »Ugodni na-kup« na oglašni oddelku »Jutra«. 21936

Večja parcela

ob cesti na Rožnik ugodno napredaj. — Poizve se na Poljanski cesti šte. 17/II. 21954

V najem

Trgovino
s meš. blagom, ob glavni cesti pri farni cerkvi od-dam takoj agilnemu in ka-pitala zmožnemu trgovcu ali trgovki v najem. Po-nudbe na oglašni oddelku »Jutra« pod »Ugodno«. 21823

Dva lokala

prav lepa, zidana, obokana, betonirana in suha, svetla, pripravna za vsako obrt ali za skladišče. 90 m² ploš-evine, oddam takoj v najem na Dombranski cesti št. 1. Lep dvoraz v prostornosti dvorišče. 21698

Gostilno

vinoko klet, delikatese ali točilnico vsamem takoj na račun, ali pristojno kot družabnico. Sem smotna kavčije in posejdeni oseb-no pravico. Dopise na oglaš. oddelku »Jutra« pod sifro »Gostilna 26«. 21907

Vinotoč

v Ljubljani takoj oddam — najraje Dalmatince ali po-sestniku lastnih vinogradov. Poudarje na oglaš. oddelku »Jutra« pod »Vinotoč«. 21906

Gostilna

boljšja, obširna, v zelo pro-metni ulici se odda v na-jem izkušenemu moškemu strokovnjaku. Zensko iz-ključeno. — Poudarje na »Priloznost« na oglaš. oddelku »Jutra«. 21946

Sobe

Opremljeno sobo
oddam s 1. julijem v sre-dini mesta. Naslov v oglaš. oddelku »Jutra«. 21865

Opremljeno sobo

zračno, parketirano, vraven glavne pošte oddam go-spodinj ali solnčnemu go-spodinu. Naslov v oglašnem oddelku »Jutra«. 21902

Solnčno sobo

oddam s 1. julijem. Naslov v oglašnem oddelku »Jutra«. 21901

Sostanovalca

sprejem. Naslov v oglaš. oddelku »Jutra«. 21894

Manjšo prazno sobo